

Dün şehrimizde sıcaklık
gölgede 35, İzmirde
ise 42 idi

AKŞAM

Cumartesi ve Pazar günleri
tünel gece yarısına
kadar işliyor

Sene 24 — No. 3502 — Fıatı her yerde 5 kuruş

PAZARTESİ 22 Haziran 1942

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — Akşam Matbaası

Harbin gidişinde dikkate değer değişiklikler

İkinci cephenin açılması olmuş bitmiş bir iş gibi ileri sürülüp İngiliz Nazırı M. Cripps «Berline kadar gideceğiz» derken Alman orduları Tobruk kalesini aldılar ve Mısır hududuna dayandılar.

Gerçek İngilizlerin Libyada hiç talihleri yok. Bir defasında İtalyanları Bingaziye kadar sürdüler, geri çekildiler. Beş altı ay önce, gene taarruza geçtiler. Hatta M. Churchill Almanlara eşit en iyi silahlarla ilk defa harbe girişildiğini büyük bir sevinç ve emniyetle ilân etmişti. Hayli ilerlediler, gene geri çekildiler. Bu sefer Almanlar saldırdı. On gün önce M. Churchill, harbin gidişinden çok memnun olduğunu, kumandanın raporunu okuyarak Avam kamarasında söylemişti.

İngiliz donanması Akdenize hâkim olduğu, İngiltere hava kuvvetleri çok arttığı, Mısır yolundan ve Akdenizden istedikleri kadar asker ve silah getirmek kudreti ellerinde olduğu halde, deniz aşırı çölde bu mevsimde dövişen Almanların Tobruk alarak yeniden Mısır sınırlarına gelmeleri müttefiklerimiz için pek parlak bir sonuç sayılmaz.

Halbuki İngiliz kuvvetlerini dağıtmamak ve yerinde kullanmak için Uzak Sarkın, Malezya ve Singapurun bile gözden çıkarıldığı kaç kere söylendi.

Hiç şüphe yok ki İngilterenin elinde, Almanlara karşı karada bir cephe kurmak kudreti varsa bunu, Sovyet Rusyaya yardımından ziyade Mısırı kurtarmak için kullanacaktır. Almanyanın, Rusyada taarruzdan önce, bu elverişsiz mevsimde Mısıra saldırması Avrurada bir cephe açılmasını önlemek içindi. Bu plân yarı yarıya başarısız demektir. Çünkü Mısır ve Süveyş, yani Akdenizle bütün Orta Şarkı tehlikeye düşürmemek şimdi İngilterenin başlıca kaygısı olacaktır. Almanya daha çabuk davranarak, Avrupada ikinci cephe kurulmadan İngiltereye karşı asıl cephevi Mısırda açmıştır.

Bu hareket nereye kadar gider, nerede durur, bunu kestirmeye çalışmak boştur. Bu bir yandan Almanyanın büyük harb planına, öbür yandan İngilizlerin Mısırda müdafaa kudretlerine bağlıdır.

Fakat Libya hareketinin böyle ehemmiyetli bir şekle girmesi harbin gelişimini bir dereceye kadar aydınlatıyor.

Mevsim ilerlediği halde Rusyada beklenen büyük taarruzun başlamaması türlü şüphelere ve tefsirlere yol açmıştı. Almanların, nasılsa girişikleri bu işi başarmıyacıklarını ve onun için durakladıklarını söyliyener oldu. Henüz hazırlığın bitmediği yahut Napolionla Hitlerin uğur diye seçtikleri 22 Haziranın beklediği ileri sürüldü. Bu bedava tahminler ne derece doğrudur bilmiyoruz. Ancak, Almanyanın ve Rusyanın ölüm veya dirimile ilgili büyük bir davada çok basit görüşlere yer olmadığına inanıyoruz. Almanyaya hesabında yapılmış, bir çıkmaza girmiş, Rusyada bir daha taarruza girişmeyecek duruma sokulmuş olabilir. Böyle de sanılsa, kollarını bağlayıp teslim olmayı, herhangi bir son denemeye tercih edecek değildir.



Afrıkada yeni harb sahnesi: Libya - Mısır hududu

Tobruk dün sabah teslim oldu

**Rommel kuvvetleri
25 bin esir, birçok
evazım aldı**

**Bardia ve Biirelgobi de
dün Mihverciler tara-
fından zaptedildi**

Berlin 21 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığı tebliği: General Rommel komutasındaki Alman - İtalyan kuvvetleri dün Tobruk müstahkem kalesinin büyük kısmını hücumla zaptetmiş bulunuyorlardı.

Bu sabah bir İngiliz müzakereci subayı, İtalyan kütanelerinden birinin kumay heyetine müracaatla kalenin teslimini teklif etmiştir. Şehir ve liman ılgal edilmiştir. Şimdiye kadar birçok generallerle beraber 25.000 den fazla esir alınmıştır.

Çok büyük miktarda silah, harb malzemesi, mühimmat ve işe maddeleri Mihver kuvvetlerinin eline geçmiştir. Yenilen İngiliz kuvvetleri doğuya doğru şiddetle takibedilmektedir.

Bardia ve Biirelgobi'de tarafımızdan alınmıştır. Roma 21 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 754 numaralı tebliği: Düşman mukavemetini kıran dünkü şiddetli çarpışmalardan sonra bu sabah, 21 Haziran saat 7 de müzakereci bir İngiliz subayı 21 inci ordumuz komutanlığına müracaat etmiş ve kendi komutanı namına Tobruk müstahkem mevkiinin teslim teklifinde bulunmuştur.

Mihver kuvvetleri müstahkem mevki, şehri ve limanı ılgal etmişlerdir. Aralarında birçok generaller de bulunan 25.000 esir alınmıştır. Elde edilen ganimetler çok mihimdir.

Londra radyosu ne diyor

Londra 21 (A.A.) — Libyadaki vaziyet hakkında tafsilat veren Londra radyosu Mihver kuvvetlerinin Mısır hududuna doğru yürüdüğünü ve Bardiyaya vardığını bildiriyor. Yine bu radyoya göre seyyar İngiliz kitaları düşmanın cenahını hırpalamaya devam etmekte ve Tobruk müdafaaçıları ise hücumları karşılamaya hazır bulunmaktadır.

B. Kalinin'in bir makalesi

**Hitler, doğu cephesinde
umumî taarruza geçecek
kudrette değildir**

Moskova 22 (A.A.) — Sovyet Cumhuriyetleri şurası reisi B. Kalinin Almanyanın Rusyaya taarruzunun yıldönümü münasebetiyle İzvestiya gazetesinde yazdığı bir makalede diyor ki:

«Hitler, doğuda umumî bir taarruza geçecek kudrette değildir. Mevzili taarruzlar yapabilir. Alman ordusunun maneviyatı sarsılmıştır. O, artık mütecanis bir ordu değildir. Rusya ile İngiltere arasındaki bağlar sıkılaşmıştır. Vaziyetimiz kuvvet-

Müttefiklerin en büyük derdi: Gemi kaybı

**Roosevelt - Churchill
görüşmesinde bu mesele
bilhassa tetkik edilecek**

Londra 21 (A.A.) — Libya hareketi bugün de ikinci planda kalmıştır. Günün en ehemmiyetli hadisesini B. Churchill'in B. Roosevelt'e yaptığı ziyaret teşkil etmekte devam ediyor. Birçok gazetelerin mütalâasına göre Libya meseleleri, iki devlet adamı arasındaki görüşmelerde ikinci cephe meselesinden sonra tetkik edilecektir. Sunday Times'in yazdığı gibi Libya zaten ötedenberi ikinci bir cephe teşkil etmektedir. B. Garvin'in Sunday Express'de belirttiği gibi en mühim mesele gemi kayıpları meselesidir. İçinde bulunduğumuz yılın ilk yarısında batırılan gemiler yapılanlardan fazladır. Buna karşı ise düşman, kaybedtiğinden fazla denizaltı yapmağa muvaffak olmuştur.

Gemi kayıpları hakkında gösterilen kaygı Libyadaki muvaffakiyetliliklerin yapıldığı tesirle âdetâ tezat teşkil etmektedir. Libya muvaffakiyetliliklerinden doğan neticeler gizlenmekle beraber bu bölgede cereyan eden askeri hareket bir futbol maçına benzetilmekte ve bunlara bir maç kaybedildiği zaman duyulan teessürlere fazla bir ehemmiyet verilmemektedir. Halbuki gemi kayıpları İngilizleri en çok düşündürülen bir meseledir. Çünkü İngilizler zaferin deniz üstünlüğüne ve müttefik milletlerin istihsal kudretine bağlı olduklarına kanidir.

Observer gazetesi batırılan gemiler hakkında Londrada negredilen yeni bir istatistiki bahis mevzuu ederek vapur sayısının harbin neticesini tayin edecek bir âmil olacağını yazmaktadır. B. Roosevelt vapur işini bir dağıtma meselesi diye tasvir etmiştir. Amerika bir taraftan yığın halinde harb malzemesi yaparken diğer taraftan bu malzemenin İngiltere, Rusya, Avustralya ve Libyaya sevkini temin etmek zorundadır. Bu durum, ikinci cephe meselesi üzerinde esaslı bir tesir yapabilecek mahiyettedir.

Sunday Times gazetesine göre yalnız vapur meselesi bile Churchill - Roosevelt görüşmelerini intacetmiş olabilir.

(Devamı sahife 2 sütun 5 de)

Dikkatler:

Gizlisiz parola

Filânın kızı bayan falan babasının tabancasını karıştırırken çıkan kurşun beynine isabet etmiştir. Falanın bıçağı yere düşerek kazara kalbine saplanmış. Filân pencereden baktıkça sokağa düşüp ölmüştür...

Bu gibi gündelik havadislerin mânâsını anlamıyın kalmadığına göre bu basit saklambağ niçin, kimin için oynanıyor ve ne işe yarıyor?

Bu lüzumsuz garabeti değiştirmek ve bu mühim dâvayı açık konuşarak

Sivastopol'da istihkâmlar zaptediliyor

**Almanlar, dün de
Lenin istihkâmını
aldılar**

**Ruslar, yeni Alman
taarruzlarının püskür-
tildiğini bildiriyorlar**

Berlin 21 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği: Sivastopol kalesinin şimal kesiminde Lenin istihkâmı da dün elimize düşmüştür. Bu suretle sahil istihkâmı hariç olmak üzere Sivastopol'un şimal kesimindeki bütün istihkâmı Almanların eline geçmiş bulunmaktadır. Bunların arasında Stalin, Maksim Gorki, Molotof istihkâmı gibi kuvvetli istihkâmlarla bir çok eski kaleler ve topçu mevzileri de vardır. Henüz düşman tarafından şiddetle müdafaa edilen sahil istihkâmılarına da girmiş olan Alman kitaları burada daha bir kaç blokHAVZİ müdafaa eden düşmanla göğüs göğüse çarpışmaktadır. Müstahkem cephenin cenup kesiminde Alman ve Rumen kitaları bir çok hücumları püskürtmüşlerdir. Yaptıkları karşı hücumlarda düşmanın istihkâm sisteminde yeni değişiklik açılmıştır.

Hava kuvvetlerimiz dün de istihkâmı etrafında yapılan muharebeleri desteklemişler ve şehirdeki işe tesislerini ve limana girmiş olan düşman gemilerini bombalamışlardır. Yalta limanına karşı yapılan bir hücumda bir Sovyet seri botu sahil bataryalarımız tarafından o derece hasara uğramıştır ki batması tahmin edilebilir. Rostock'a karşı seçeyin yapılan hava hücumları geçen bir çok mahallelerinde büyük yangınlar çıkmasına sebep olmuştur.

Moskova 21 (A.A.) — Sovyet tebliğine ektir: Sivastopolun kahraman müdafaaçıları yeni Alman hücumlarını püskürtmüşlerdir. Bir Sovyet topçu bataryası 3 günlük muharebe esnasında 7 Alman tankı tahrip etmişler ve düşmanın 3 piyade taburunu hezimetle uğratmışlardır.

Londra 21 (A.A.) — Moskova radyosunun cumartesi günü bildirdiğine göre, bütün gün süren çarpışmada, Sovyet mevzilerine saldıran 60 tanklık bir Alman zırhlı birliği tamamen yok edilmiştir. Almanlar 60 tankı ileri sürmeden evvel şiddetli bir hava bombardmanı ile işe başlamışlardır. Düşman tankları, tanksavar toplanın ateşle karşılanmışlar ve birçokları savaş dışı bırakılmışlardır. İlk siperleri aşabilen tanklar da geriden top ateşine tutulmuş ve sona kalanlar da Sovyet tanklarının taarruzuna uğrıyarak tahrip edilmişlerdir.

Almanya'da 800 hâkim azledilmiş

Moskova 21 (A.A.) — Sovyet resmi ajansına Cenevreden çekilen bir telgrafa göre, M. Hitler tarafından yapılan yeni bir tasfiye üzerine

BU SABAHKİ TELGRAFLAR

Rommel Mısır mı yürüyecek?

**Londra'da Tobruk'un
sukutu resmen
teyidedildi**

Londra 22 (A.A.) — B.B.C.: Tobruk'un düştüğü dün Akşam Londrada resmen bildirilmiştir. Bu hususta etrafı malumat almış ise de cumartesi sabahı, kuvvetli mihver tank teşküllerinin şark ve cenubu şarkiden Tobruğa hücum ettiği, bunu da havadan ağır bir bombardman takibettiği öğrenilmiştir. Müteakiben mihver istihkâm ve piyade kitaları mayın talasındaki boşluktan geçmiştir.

Mihverin alınan esirler ve ganimetler hakkındaki iddiaları resmi malumat alınmaya kadar ihtiyatla karşılamak doğru olur.

General Rommel'in mukavemete imkân bırakmamak için motörli kuvvetlerini Mısır hududuna gönderdiği anlaşılmaktadır.

Mihver zırhlı arabaları Bardia yakınında görülmüşlerdir. İngiliz hava kuvvetleri, garp çölünde müttefikin ricatını himaye etmişler, Gazale tayyare meydanında 20 mihver avcısını tahribetmişlerdir.

Vichy 22 (A.A.) — Libyada Mısır hududuna doğru çekilmekte olan İngiliz kuvvetlerinin mihver zırhlı kuvvetleri takibetmektedir.

Vichy 22 (A.A.) — Londranın siyasî mahfillerinde, Libyadaki fena vaziyetin, işe güçlüğünden ileri geldiği söylenmektedir. Bu güçlükleri ortaya atan da gemi noksanlığı olmuştur.

Vichy 22 (A.A.) — Libyada Rommel kuvvetleri Mısır hududuna dayanmıştır. General Ritchie'nin uğradığı ağır kayıplardan sonra burada ne gibi bir kuvvet topladığı bilinmemektedir.

Rommel kuvvetlerinin bu ilerleyiş Süveyş kanalını tehlikeye düşürmüş oluyor.

Londra 22 (A.A.) — Şimdi, Mısır hududunda bulunan İngiliz kuvvetleri bir üçken teşkil etmektedirler. Bu üçkenin tepeleri, Halfaya, Sollum, ve Kapuzo'dur.

Vancoower telsizi topa tutuldu

Londra 22 (A.A.) — B. B. C.: Kanadadan bildirildiğine göre, bir Japon denizaltısı bir buçuk saat Vancoower adasındaki telsiz merkezini bombardman etmiştir. Vancoower Amerika hududu civarında ve Kanada sahilı yakınındadır.

Aleoutienne adalarından Kiska adası Japon ılgalı altındadır. Bu ada Dutch Harbour'un 950 kilometre garbindadır. Amerikan tayyareleri Kiska'nın iç limanında bir Japon kruvazörünü hasara uğratmışlar, bir düşman nakliye gemisini de batırmışlardır. Aleoutienne adasındaki muharebelerde 3 Japon kruvazörü, bir muhribi ve bir gambotu hasara uğramışlardır.



Sivastopol'da Rus hatları yarıldı

**Ruslar, ana mevzilere
çekildiler, vaziyet
naziktir**

Londra 22 (A.A.) — B.B.C.: Sivastopol, muhasarası şiddetle devam etmektedir. Dün gece negredilen Rus tebliğine göre Almanlar uğradıkları ağır zayıata rağmen Sivastopol'da bir yerde Rus hatlarını yarmağa muvaffak olmuşlardır. Diğer kesimlerde esaslı değişiklik yoktur.

20 Haziranda biten hafta içinde Ruslar, 103 tayyare kaybetmelerine mukabil 264 Alman tayyaresi tahribetmişlerdir.

Moskovadan gelen haberlere göre Sivastopol üzerindeki tazyik şiddetle devam ediyor. Bu şiddetli tazyikten dolayı Ruslar, bir kesimde ana hatlara çekilmeye mecbur kalmışlardır. Vaziyet hâlâ naziktir. Almanlar şimal ve cenuptan Rus istihkâmılarına şiddetle hücum etmeye başlamışlardır. Ruslar, anudane dayanıyorlar.

Muhasaranın başlangıcındanberi düşmanın zayıatı 5 Alman ve 2 Rumen tümeninden ibarettir. Sivastopol körfezinin karşısındaki Rus kaleleri pek kısa bir mesafeden Almanlara topçu düellosu yapmaktadır.

Harkof'ta şiddetli savaşlar

**Almanlar, Rus mevzile-
rini yarmak için büyük
gayretler sarfediyorlar**

Londra 22 (A.A.) — Rus resmi tebliğine zikredilmesine rağmen Harkofta da şiddetli çarpışmalar olmaktadır. Düşman Rus hatlarını yarmak için deşhetti gayretler sarfediyor. Fakat Ruslar, bütün kesimlerde tutunmuşlar ve bazı yerlerde mukabil hücumlara yapmışlardır.

Vichy 22 (A.A.) — Von Bock orduları, Harkof kesiminde Rusların elinden, kısn ılgal etmiş oldukları torakların son parçasını almışlardır.

Volkof kesiminde birçok Rus taarruzları püskürtülmüştür.

Mihvere darbe nerede indirilecek

Vaşington 22 (A.A.) — Reis Roosevelt ile İngiliz Başvekilli Churophill arasında görüşmeler devam etmektedir. Görüşmelerin yapıldığı yer ifşa edilmemiştir.

Şimdi, sorulan yegâne sual şudur: «Nerede, ne zaman, nasıl müttefikler mihvere darbeyi indirecekler?»

— Hesabettim, bir cankurtaran yeleğinden kırkar liralık tam iki çift mantar iskarmin çıkıyor. Eğer biraz da...

AKŞAMDAN AKŞAMA

Şu küçük dünya...

Meşhur Fransız generali Murat, Napoléon Bonaparte'a demiş ki:
— Siz dünya kadar büyüksünüz, komutanım! Fakat dünya size göre küçüktür.

Bu söz, içinde bulunduğunuz harbe de tatbik edilebilir.

— Sen dünyayı kaplayacak kadar büyüdün, ey ilâh Merrih'in eseri!... Fakat dünya sana göre küçüktür.

Sivastopol bombardıman edilirken, gürültüsü Karadeniz'i geçmişti; bizim Zonguldağın, Sinobun camıları zingirdi... Mükerrer telgraflarla tekdikden bu haberi duyunca, harita karşısında hazin başını sallayan cihangir Yavuz Sultan Selimi düşündü:

— Ey dünya... Ne kadar küçük-müşün...

Arz, cidden bize dar geliyor! Ve insanların gösterdikleri hüs, kopardıkları velvele, hakikaten, küreye nazaran pek büyük... İnsanlık bu kadar enerji sarfedecek vaziyete geldiğine göre, artık bir toparak toparlağı ile kifayet edememeli, fenni daha ilerleterek başka yıldızlara da geçebilmeliydi!

Tarihte, beşeriyetin uğradığı büyük sıkıntılar neticesinde, yepyeni ufuklar karşısına çıkmıştır. Meselâ, Osmanlı İmparatorluğunu kuran müve, Cezayir'i tahkime uğramış da garbe gelmiş. Amerikan keşfi, Hint yolunun tıkanması yüzünden... Onun gibi; belki insanların su dar küreye sığamamaları da bu harbdan sonra netice verecektir! Stratosfer aşırı gideceğiz!!

İhtimal... Fakat elbette şimdilik sırf hayal!...

Amma, hayal olmayacak bir cihet var. Ne yazık ki, şu cebir ve zor devri biter bitmez, bütün insanlık sulha, sükuna, rahata kavuşmuş bulunacaktır. Başını dinlemek için herkes yuvasına koşacaktır. Yan gelecek. Mümkün olduğu kadar hür, rahat, ferah, âvare yaşamının kolayına bakacaktır.

Gönül, şöyle demekten kendini alamamaktadır:

Ruhlarda biraz daha sabır, azim ve iman olsa da, harbdan sonra gevşemesek... Amerikada, Almanya'da, İngilterede, Rusya'da, Japonya'da, hülâsa her yerde, tıpkı harb sanayii istihsal edeceğine, disiplinli, gece gündüz çalışmakla bir imar ve ıslah siyasetine geçilecek. Bütün bu yukarıları yerine getirilmesinden sonra, fakrı zaruret ortadan kaldırılması için de kütile halinde istihsal-lere girişilecek. Milyarlarca dolar, bu uğurda sarfedilecek. Bütçeler hemen tasdik edilerek kameraların ve reislerin imzasından bir hafta içinde geçecek. Tekmil iptidai malzemeler, teknil işi kolları, teknil dâhiller, mütehasıslar hep kalabalık kütlelerin ihtiyaçlarını önlemeye sarf olunsun... Düşmanla dövüldüğü gibi canla başla itirazsız, bir gaye uğrunda uğraşsın... Sefalet ve ihtiyaç ismini düşman da yokedilsin... Hem bu sefer, beşeriyet birbirinin gözünü oyarak değil... Elbirliği ederek... Müsterek düşmana karşı...

Her halde yıldızlara yayılmak lüzumu dahi hasıl olmaksızın, cihangirler küçük görünüşü su fani dünyada da hayli saadete kavuşmak mümkün olurdu.

(VA - Nû)

Vakıflar idaresinin sabunları

Vakıflar idaresinin, memleketin muhtelif mmtakalarında birçok zeytinlikleri vardır. Bu sebeple piyasaya geniş mikyasta zeytin ve zeytinyağı çıkardığı gibi bir müddetten beri sabun da yaptırmaktadır.

İdare, piyasanın ihtiyacını göz önüne alarak sabun imaline ehemmiyet vermiş ve yeni mahsul sabunları ci-karmağa başlamıştır.

Sıcaklar

Termometre dün de gölgede 35 derece idi

Şiddetli sıcaklar devam ediyor. Termometre dün de öğle vakti gölgede 35 dereceye kadar çıkmıştır. Sıcak giddetinden rahatça nefes almak kabli olamıyordu. Dün tatil günü olduğundan halkın büyük bir kısmı sabah pek erkenden plâjlara, Boğaza, Adalara akın etmiştir. Bilhassa Filya trenleri görülmemiş derecede kalabalıktı. Serin yer bulabilmek ümidiyle göhrden kakanlar o kadar göktü ki dün öğleden sonra sokaklarda, tramvaylarda âdeta hissedilecek derecede tenhalık vardı. Buna mukabil akşam saat sekizden sonra vapurlar, trenler mütemadiyen şehre halk taşımıştır.

Tramvay idaresinin iyi bir karar vererek cumartesi ve pazar akşamları Tüneli gece yarısına kadar işletmekte, bu suretle sayfiyelerden dönenler evlerine rahatça avdet etmek imkânını bulabilmektedirler.

Maliye Vekili geldi

Maliye Vekili B. Fuat Ağıralı, dün, şehrimize gelmiştir.

Dispanserler

Veremle mücadele cemiyeti bir dispanser daha açıyor

Verem mücadele cemiyeti Erenköydeki 94 yataklı sanatoryumdan başka Eyyüpte, Beykozda birer dispanser açmıştı. Şimdi Fatih'te de bir dispanser açmağa karar vermiştir. Bunun için Küçükmostafapasa'da bir arsa alarak, bir bina yaptırılacaktır. Cemiyetin faydalı çalışmasını memnuniyetle gören Şihhiye Vekâleti cemiyet emrine yüz bin liralık yardım tahsisatı ayrılmıştı. Bu paranın ellin bin lirası gelmiştir. Diğer ellin bin lira da yakında gönderilecektir. Bu para ile cemiyetin faaliyetini arttıracak ve veremli hastaların tedavisi için genişletilecektir.

Turistik yollar

İzmirin turizm yollarının inşası ilerliyor

İzmir 20 (Akşam) — İzmir turizm bakımından büyük değeri arttıracak olan turistik yolların inşaatı ilerlemiş. Şimdiye kadar İzmir'ini çevreleyen yollar, dokuz metre genişliğinde inşa edilmiş, güzergâhları tanzim edilmiştir. İzmir - Karşıyaka, Paralıköprü - Bornova, Alasacak - Paralıköprü, Halkapınar - Bayraklı, Turan - Karşıyaka, Bostanlı - Karşıyaka, Güzelialı - İnciraltı - İlica turistik yolları tamamlanmıştır. Şimdi Eğrepaşa - Buca ve Torbalı - Selçuk yollarına başlanmıştır. Bu yolların da süratle bitirileceği tahmin olunmaktadır. Bilhassa Selçukta Efes harabelerine kadar uzanacak Torbalı - Selçuk turistik yolu büyük ehemmiyeti haizdir. İzmirden otomobille mutamaz bir gosedan Küçük Menderes havzası açılacak ve meşhur Efes harabeleri kolayca gezilebilecek, aynı gün İzmir'e dönülecektir. Karşıyakadan Yamanlar dağına gidenler çoğalacaktır.

Beykoz'da fakirlere yardım
Beykoz yoksullara yardım kurumu tarafından kurum himayesindeki muhtağlara beşer kilo fasulye, üçer kilo zeytinyağı ve birer kilo zeytin dağıtılmıştır.

Beykoz yoksullara yardım kurumu tarafından kurum himayesindeki muhtağlara beşer kilo fasulye, üçer kilo zeytinyağı ve birer kilo zeytin dağıtılmıştır.

Beykoz yoksullara yardım kurumu tarafından kurum himayesindeki muhtağlara beşer kilo fasulye, üçer kilo zeytinyağı ve birer kilo zeytin dağıtılmıştır.

Beykoz yoksullara yardım kurumu tarafından kurum himayesindeki muhtağlara beşer kilo fasulye, üçer kilo zeytinyağı ve birer kilo zeytin dağıtılmıştır.

ŞEHİR HABERLERİ

Katırlı dağına buz getirmeğe giderken..

Bursadan Edirneye götürülen buzlar

Hikmet Feridun Es

Yazın en sıcak günlerini geçiriyoruz. Rüzgârın bile bir vapur ocağının ağzından geliyormuş gibi sıcak sıcak estiği böyle zamanlarda kristal bir bardak içinde getirilen soğuk bir suyun kıymetini kim inkâr edebilir?.. Geçenlerde gazetelerde bir vatan-daşın Fatih semtinde hiç buzu ol-madığından yana yakıla bahseden mektubumu okudum. Birçok yerlerde artık tarife karışan buzcu dükkan-ları bizde, sıcak yaz günleri hâlâ en büyük kalabalığı kendisine çeken yerlerdir.

Muhakkak ki su soğutma işimiz gittikçe asrileşiyor. Hattâ asrileşiyor değil, makineleşiyor!.. Kuyuda, kova sallandırarak soğutma, yer küpü, surlı küp, testi, hasırli karlık filân derken iş geldi beyaz buz dolaplarına kadar dayandı. Kuyuya su sarıktıma, yemli sarıktıma, kuyuyu bir nevi frijler halinde kullanma âlemleri biz-zim edebiyatımıza kadar girmiş, uzun uzun tarif edilmiş bir şeydir.

Lâkin bu esnada küp çok ihmal edilmiştir. Zavallı küpten hemen hiç bahsolumamıştır. Halbuki bunların içinde, öylelerini bilirim ki suyu, en sıcak yaz günlerinde bile tatlı bir serinlikte tutar. Şimdiki buz dolapları-nın yerlerinde eskiden bu neviden, suyu her zaman soğuk tutan, çamuru nadide küpler dururdu. Üstlerinde temizlikten ve ıslıktan sapsarı kesilmiş bir tahta kapak, etrafında beyaz bir tülbent... Ve kapagın üzerin-de de henüz yeni kalyanlanmış gıcır gıcır kulplu bir bakır masrapa...

Bu masrapa yalnız, küpe mahsus-tur. Başka hiç bir şey oraya giremez. Su mu lâzım? Kapak kalkar, küpün ağzındaki örtünün bir ucu kaldırılır, kalaylı masrapa sokulur ve su alınır.

Mamafih bazı cins testiler küplere taş çıkartırlardı. Hele bunların etrafına ıslak tülbent sarıp, ağzına da bir limon tıkadiktan sonra hava ce-reyanına, bir pencere önüne, balko-na, tahtaabaş filân koydunuz mu?.. En ucuz ve en demokrat frijler el-lizmin altında demektir.

Hasırli karlığın da kendine göre fe-rah verici bir manzarası vardı.

Vaktiyle pek meşhur bir muharri-rimiz, bir yazısında çarşadan balık almanın ne kadar can sıkıcı bir iş ol-duğunu gayet komik bir tarzda an-lamıştı. Balığın sularının akması, kesekâğdının delinmesi, uskumrula-rın cecceesi der gibi başlarını dışa-rıya çıkarmaları...

Bütün bu gülünç teferruatları son-ra muharriir: «Şüphesiz gökür ki çar-şıdan alınması en çok olan şey ba-lıktır.» diyordu.

Zannederim ki sayın meslekdaşım bunu unutmamış... Çocukken bazan benli buz almağa gönderdikleri zaman eve gelinceye kadar, hiddetinden cin ifrit kesiliyordum.

Halbuki bir zamanlar padişahlar saray için tâ Bursadan Edirneye, buz getirtilirmiş...

1571 senesi yazında Bursa kadısı-na ve yeniçeri ağasına verilen bir padişah emrinde Bursadan, gayet acele olarak 100 yük buzun Edirne sarayına gönderilmesi bildirilmekte-dir.

Bunun için İstanbul'da bu işe yar-yacak kayıtlar toplanmış. Bunlara hristiyan esirler yerleştirilmiş ve Mudanya'ya gönderilmişti.

Kayıtlar en son süratle Mudanya-dan Rodos'cu İskeleyne, yani Tekir-dağınaya uçmuşlardı. Oradan katır-lara yüklenen buzlar doğru Edirne-ye...

Yaz aylarında İstanbul'da da civar yerlerden, vilâyetlerden yüzlerce yük buz getirtilirmiş... Bunun için «Buzun-

baş» denilen adamın riyaseti altın-da büyük heyetler çıkarılmış...

Eşkiyanın kucağına düşen buzcular...

Hattâ bir defasında gayet garip bir vaka olmuştur. Bu seneki gibi İstan-bul'da meşhur ve sayılı sıcakla-rından biri de 1182 yılı cemaziyel-evvel ayında bastırılmıştı.

O vakitler buzun en iyisi, en daya-nıklısı Gemilik kazasında, Katırlı da-ğında olduğuna söylerlermiş... Ka-tırlı dağ serin serin estiği için uzun zaman buz bulunurmuş.

Bunun için o yıl sarayın karcıba-sının mayetinde büyük bir heyet, yanlarında birçok hayvanlarla bera-ber Katırlı dağına çıkmışlar, buz ve kar yüklemeye başlamışlar...

Lâkin bu sırada o zamanlar Ka-tırlı dağını kasp kavuran bir Arna-vut eşkiyası sarayın karcıbaşıyla mayetindeki adamları, hayvanları yakalayvermiş.

Eşkiya reisi:

— Ben saray filân tanımam... Ya bana padişah 5.000 kuruş gönderir. Yahut sizin hepinizi öldürürüm ve bir daha da bu dağlardan saraya buz ve kar göndermem!

Diye ultimatomu vermiş...

Sıcak günlerde buz gelecek diye bekleyen padişah karcıbaşıyla adamlarının âkibetini öğrenince neye uğ-radığını şaşırmış... Tabii Gemilik ka-zasına irade irade üzerine, emir emir üzerine...

İstanbul'un hatırı sayılır sıcakla-rından biri de 1571 yılında olmuştur.

Yaz günleri İstanbul'da buz için bir elden idare etmek için bir karcı-başı tayin olunmuş.

Bundan 8 - 9 sene evvel İstanbul buz işlerine meşhur bir muharriir, bir edebiyatçı bakıyordu: İsmail Müş-tak...

Bir defa benli buz fabrikasına gö-türüp gezdirilmişti. Dönüşte «Umumi buz bayılı!»

— Biliyor musunuz? Bu da gazete-cilik gibi kitleye alt bir iş... Gazete-de bir makale yazarsınız on binlerce kişiye gönül ferahlığı, yahut başka bir his verirsiniz. Buz bayılı de-kilere serinlik veriyor...

Zavallı İsmail Müştak bayılığın müd-detince gazeteci arkadaşlarına her gün hediye olarak buz gönderirdi.

Mahallebici «çincin» ları
Sıcaktan ve buzdan bahsederken gözümün önüne acayip bir sahne gelir. Eskiden Yeniceami avlusunda garip bir pazar kurulurdu. Pek şid-detli sıcaklarda burada buzlu şıra ve buzlu şerbet satan bazı adamlar pey-da olurdu.

Lâkin bu buzlu şıra ve şerbetlerin halli görülecek şeydi. Bardakların içinde kocaman birer buz parçaları... Şerbetleri, şiraları içenler bunları uzun uzun emzerler, sonra haydi gene bardağın içine püskürtürlerdi. Şiracı veya şerbetçi bunun üzerine yeniden şirayı, yahut şerbeti doldururdu.

Haydi başka bir müsterteye...

Bir de yaz günlerinde sokaklarda, caddelerde mahallebici, dondurmacı dükkanlarının önünden geçerken «çin çin çin» diye bir ses işitilirdi. Es-ki mahallebici dükkanlarında, yaz aylarında böyle çin çinli bir saat iş-letmek moda halinde idi... Ve bu çin çin sesi eski yazların melodisi gibi idi...

Şimdi buz dolabının yıldız pırıl pırıl... Fakat nerede o konakların bir köşesinde duran mütevazı küpler, nerede şimdiki şumarık buz dolapları... Bugünkü bizim evlerin çoğunda buz dolabının konulduğu yer hakikaten

Kapisiz kabristan!

Maçka kabristanına omuz vererek giriliyor!

«Kapisiz kabristan» başlığını gören okurlarımız ihtimal şaşacaklar: «Hiç böyle şey olur mu?» diyeceklerdir. Halbuki İstanbul'da böyle bir kabristan vardır. Bu kabristan, İstanbul'un hemen ortasında bulunan ve birçok tanınmış insanların defnedildiği Maçka mezarlığıdır.

Maçka kabristanına cenaze defni son seneler zarfında yasak edilmiş-tir. Fakat burasının bir kapisı vardı. Ölülerini ziyaret etmek isteyenler bu kapidan girebiliyorlardı. Belediye, bir kaç ay evvel caddeyi genişletmek için kabristanın bir kısmını kesmeğe karar verdi. Bu kısımda bulunan ölüleri bulunanlara kabirleri başka yere nakletmelerini ilân etti. Sonra işe başladı. Fakat kabristanın bir kıs-mı kesilirken, hiç bir sebep olmadığı halde kapisına da duvar örüldü ve içeriye girmeye imkân bırakılmadı. Şimdi kabristana girmek isteyenler arka taraftan dolayış ya omuza basarak, yahut bir kalas bularak yukarı çıkıyorlar.

Belediye kabristanın ancak bir kıs-mını kesmiş, diğer kısmı şimdilik muhafaza edilmiştir. Böyle olduğuna göre buraya girmek için bir kapı bu-lunması lazımdır. Dört tarafı duvarla çevrilmiş, grecek yerli bulunmayan kabristan olamaz. Belediyenin bu garip vaziyeti tamir ve ıslah edeceğ-i ni ümid ederiz.

Balkondan düşerek yaralandı

Kartal Maltepesinde oturan Yan-lın 50 yaşındaki karısı Sofiya, dün sabah 8.30 da evinin 7 metre yükse-liğindeki balkondan yere düşerek ağır surette yaralanmıştır. Yaralı, bir takvi ile Haydarpaşa Nümunu hasta-sinesine kaldırılmıştır. Yapılan ilk tahkikatta Sofiya'nın düşmesinde, hâli-slikmek üzere çıktığı balkonun çok-mesinli sebep olduğu anlaşılmıştır.

Okuyucu mektupları

Ortaköy'de bir fırın ihtiyaca yetmiyor

Yakın zamana kadar Ortaköy'de tam yedi fırın vardı. Hiç biri de ziyan etmezdi. İhtiyağtan doğ-an bu müesseseler, nedense, birer birer rekabet hasasından çekil-meğe başladılar. Bir gün geldi ki, bütün Ortaköy, sahiplerinin müs-terek olduğu söylenen, iki fırına muhtağ kaldı. Bunlardan biri de belediyenin kapattığı on yediye dahil olduğundan, şimdiki koca semte bir tek fırın ekmeğe yetistire-meğe çalışıyor.

Bu yüzden fırının önü her an kalabalıktır. Ekmeğe istihkak için Beşiktaş, hattâ İstanbul yolculu-ğuna çıkanlar oluyor. Karne usulünden bir maksat ta halka ko-laylık olduğunu düşünen Ortaköy-lüler, alâkadar makamlardan bu-na bir çare bulunmasını istiyor-lar.

İnsanı güldürecek derecede gariptir.

Ben birkaç evde kapidan girer gir-mez buz dolabı ile karıştım. Hele bazıları nerede ise bu asrî dolabı misafir odalarına yerleştirirler... Bu dolabın asrî ve soğuk havalı bir «tel dolap» tan farkı nedir ki?... Onun da tel dolap gibi yarı mutfak-tır.

Amerikada belki 20 panzyon de-ğıştirdim. Bütün buz dolapları mut-fakta idi. Bizde ise buz dolabını mut-fağa sokmak âdeta asrî konfora kar-şı big hakaret addediliyor... Garip zihniyet!..

Hikmet Feridun Es

Bir çırpıda

80 yaşında bir okuyucunun mektubu

«80 yaşında bir okuyucunuz» im-zası ile aldığım bir mektupta denil-iyor ki: Geçenlerde bir yazınızı oku-dum. Bunda 40 - 45 sene evvelki in-sanların midelerine ne kadar düğ-kün olduklarını uzun uzun anlatı-yor ve diyorsunuz ki:

«Paça yemek için Beykoza, börek yemek için Sanyere, yoğurt yemek için Kanlıca'ya, incir yemek için Anadolu'ya'na, kaymak yemek için Eyübe giderlermiş... Acaba baş-ka dertleri, başka gâilleri yok muydu?..»

Evet, çok doğru söylüyorsunuz. Ben de dediginiz seneler içinde bu söylediklerinizi yaptım. Saydığınız yerlere, sırf midemin arzusu ile git-tim.

Lâkin midesine en düşkün insan-lar olarak 40 - 45 sene evvelki neâl göstermekte çok büyük haksızlık ediyorsunuz. O nesle yetişmiş olmak dolayısıyla müsaadenizle bunu protes-to edeceğim. Vakıa 40 - 45 sene evvel yaşayan adam paça yemek için ta Beykoza kadar giderdi, lâkin on-lardan daha beterleri vardı. Bizden evvelki İstanbullular mide işlerinde, çok daha üstatlılar. Ve onlar lezzetli bir yemek için çok daha uzun yolları seve seve, oynaya oynaya göze alırlardı...»

80 yaşındaki okuyucum mektu-bunda daha evvelki nesillerin mide düşkünlüğünü isbat etmek için bazı vesikalardan bahsediyor.

Bunlardan ancak birini bulabil-dim. Hakikaten pek garip... Vak-tiyle Çekmece güllerinde çıkan pisi balıkları fevkalâde bir lezzette imiş-ler... Bilhassa bu balıklardan tutulur tutulmaz, canlı canlı tavaya atılıp kızartılmasına can dayanmazmış... Bunun için İstanbullular kaykırda binerler, sahilden sahilden ta Çek-mecelere giderler, burada kendi el-le ile pisi balıkları tutarlar...

Bunları denizden çıkar çıkmaz «te-rütaze iken, tereyağı ile kızartıp te-navilı eyerler» miş. Hem görüyor-sunuz? Avrupailerin yaptığı gibi balığı tereyağında kızartıyorlar...

Pisi balığı yemek için İstanbuldan kaykırda Çekmecelere gitmek, paç-a için Beykoza gitmeği bastırır. 80 ya-sındaki okuyucumun ve onun men-sup olduğu neslin günahına girmiş-im. Onlardan evvelkiler çok daha baskınmışlar...

Ve galiba nesiller ilerledikçe ml-deler arka plâna atılıyor... Ve belki de bir gün mide kör bağırsak filân gibi vazifesi ve vücudtaki rolü şüp-heli bir uzuv haline girecek!..

Hikmet Feridun Es

Cerrahpaşa halkı bir Çocuk bahçesi istiyor

Cerrahpaşa ve civarı halkı, kendi muhtelifindeki çocukların bilhassa mektep tatili zamanında oynayıp eğ-lenebilecek bir bahçeden mahrum olduklarını ve bu itibarla sokaklarda vakit geçirdiklerini ileri sürerek Ço-cuk Esirgeme Kurumu vasıtasıyla belediyeye müteaddit imzalı bir istida vermişlerdir.

İstidada Kocamustafapasa caddesi üzerinde bir arsa tavsiye edilmekte-dir. İstida, belediye imar müdürü gñnce tetkik ediliyor.

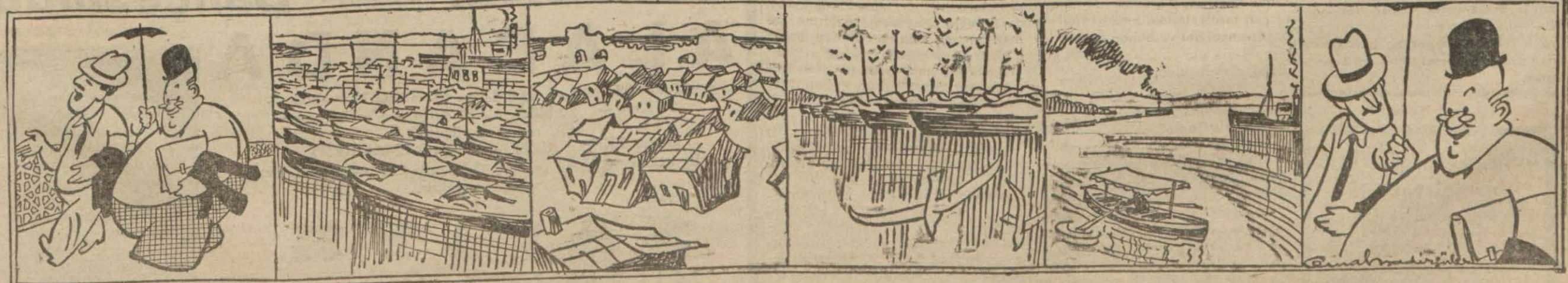
Ölüm

Sabık Bahriye Nazırı Hasan Ram-yaşının torunu, müteakik Deniz Yar-bayı Mahmut Kocaboranın oğlu Ga-latasaray mezunlarından ve Sümer-bank fabrika muhasebe memurların-dan Selim Kocabora uzun bir hasta-lıktan sonra dün vefat etmiştir.

Cenazesi bugün öğle namazdan-sonra Heybeliada'daki evinden kaldı-rılarak Heybeli mezarlığına defnedi-lecektir.

NOT: Köprüden 12 de kalkan ve-pur Heybeliada'ya öğle namazına ye-tişir.

Bay Amcaya göre...



— At binenin, kılıç kusananın derler a bay Amca, iş de becerenin, bu muhakkak!..

... Şu bizim Halicin şimdiye kadar köprü üstünden nasıl görüldüğünü bilirsin!.. Mavnalardan deniz gö-rünmez olmuştu!..

... Ahırkapıdaki Teneke mahalle-yi kaldıralım derken...

... Burada acaip, yosunlu bir ma-halle peyda etmiştik!..

... Bir de şimdi gör! Birkaç gün içinde mayna mahallesinin yarısı yokoldu!.. Kim yaptı bu işi aca-bâ!..

B. A. — İş başına gelen alçakgö-nüllü bir zat olsa gerek!..

— Alçakgönüllülüğe bunun ne alâ-kası olabilir!..

B. A. — Aksine olsaydı, gözü yük-seklerde olur, orasını göremezdik!..

Bağ, bahçe ve ev ziraati

Kır domatesi çok sulanmamalıdır

Adı üzerinde olan kır domateslerini, bahçede dikilen sınık domatesleri gibi sulayacak olursanız; kır domatesleri yalnız boylanır, çiçeklerini silker ve hiç denilecek kadar az mahsul verirler. Sınık domatesi suyu sever. Zaten sınık üzerine bağlanacak kadar uzadı için sulanmasında zaruret vardır. Fakat kır domatesi tamamen aksi tabiatlıdır. Sulanırsa meyva vermez, sulanmazsa meyva verir. Bunun için kır domateslerini iki defa suladıktan sonra (can suyu) denilen bol miktarda bir defa daha su verilir. Can suyunu verdikten sonra ertesi günü domateslerin boğazı doldurulur. Boğaz doldurulması bittikten sonra domateslere artık su verilmez.

Şayet yağmur yağarsa ne âla... Yağmazsa bile domates meyvalarını esirgemez. Şayet hava meyva zamanında çok kurak gidiyorsa, boğazları açmadan domatesin ortasından bahçe kovaş ile bol su vermek faydalı olur. Fakat bunu on beş günde bir defa yapmalıdır.

Floksia nasıl bir çiçektir?

Floks denilen floksia'lar süs bahçeleri için çok zarif ve göz alıcı renklerle yaz mevsiminin en güzel çiçekleridir. Bu çiçeklerin hemen her rengi vardır. Boyları küçük, fakat yaygındır. Çiçekleri küçük, fakat yediveren cinsler gibi mütemadiyen ve sonbahara kadar çiçek açarlar. Orta tarhlarına, kenar tarhlarıyla bordürlere dikilirse bir kadife halı manzarasını verir.

Bu çiçeklerin iki nevi vardır. Bir nevi daima tohumla yetiştirilir; tohumlar martta ekilir ve fideleri iki defa şaşırtmadan sonra haziran iptidiasında bahçeye dikilir. Bol tohum verirler. Bu fidelerin boyu 40-50 santimetreyi geçmez. İkinci nevi ömürlü olan çeşitlere maliktir. Bu çeşitlerin kökleri kışın toprakta kahr ve ilkbaharda yeniden süzülür. Bunların da üretilmesi hem tohum ile, hem de köklerinden süren sürgünlerin ayrılmalarıyla kabil olur.

Bu neviler bir metre kadar yükselirler. Renkleri çok muhtelifdir. Kenar tarhlarına muvafık gelir. Kendi kendine olduğu yerde çoğalarak 2-3 sene içinde bir tarhi doldurmuş olurlar. Bu fideler yalnız bahçeleri süslemeye yarar. Şiktir, zariftir ve bilhassa bol çiçek açtıklarından dolayı tercihan dikilmelidir.

Dökülen meyvaları yakınız

Her ne kadar bu sene şiddetli kıştan memleketin birçok yerlerinde böcekler, ve muhtelif böcek ve kelebek yumurtaları bozulmuş ise de; gene muhafazalı ve kuytu yerlerde kalmış olan böcek yumurtalarından bir miktar böcek, kelebek ve tırtıllar çıkmıştır. Bütün bu zararlı hayvançıkların bu sene daha fazla üremeden ortadan kaldırılması lâzım gelir. Eğer bu sene ve gelecek sene devamlı bir mücadele yapıp ve mevcudun imhasına çalışılırsa, gelecek seneler için rahat edilmiş olur. Bunun için bu sene meyva ağaçlarına her sene yaptığınız gibi, ilaçları tekrarlamaktan geri durmayınız. Göreceğiniz böcekleri, kelekeleri merhamet etmesizin derhal öldürünüz. Ağaçların üzerinde rasyayacağınız tırtılları ve kurtları toplayıp eziniz. Bütün bu tedbirlerden başka ağaçların dibine gerek rüzgârların tesiriyle, gerek içini böcek veya tırtıl yemişi olmasından dolayı dökülmüş olan bütün meyvaları toplayıp yakınız. Yahut derin bir çukura gömünüz. Yakında deniz varsa denize dökünüz. Bu tedbirleri meyva ağaçlarınıza yapmanın tahribedici parazit böceklerinden kurtarmak için şimdiden almamız lazımdır.

Kazanç ve buhran vergilerinin birinci taksiti

Kazanç, buhran ve milli müdafaa vergileriyle karneli mükelleflere mahsus verginin birinci taksitini bu ayın sonuna kadar ödemek lazımdır. Bu müddet zarfında vergilerini ödemeyen mükelleflerin vergileri yüzünden on cezasıyla alınır. Karşılığın bu hususa nazarı dikkatini celbederiz.

Margerit mi, Saray patı mı?

Margerit, Saray patı, Ren Margerit, bunların her üçü de aynı cinsin değişik çeşitleridir. Margerit daha ziyade saksılarda yetiştirilen ve kışın soğuktan korktuğu için sera veya camkânlarda, ılık salonlarda barındırılan saksı çiçeklerindendir. Bunların üretilmesi için funda toprağında ve camkân içinde çelik yapmak lazımdır. Tohumdan üremeleri çok güçtür. Margeritlerin beyaz, katmerli beyaz ve sarı renkleri vardır. Saray patı bşbüütün başka bir çeşittir. Bunun ömrü ancak bir yaz mevsimi kadar sürer. Kışın bozulur. Tohumla yetiştirilir. Tohumları marttan itibaren mayısa kadar ekilir ve temmuzdan birintegrinin sonuna kadar çiçek verir.

Saray patı, yani Ren Margerit cinsinin altmış kadar çeşidi vardır. Bu fideler bahçelerin orta ve kenar tarhlarını süslemek için kullanılır. Kutru 15 santimetre olan büyük çiçeklileri çok makbuldür. Kokusu yoktur. Fakat renkleri çok cazip ve göz alıcıdır.

Magnolya nasıl arttırılır?

Magnolyaların iki cinsi vardır. Bu cinslerin her ikisi de kırmızı renkli tohumlar verirler. Magnolya tohumlarını kozalakları içinde muhafaza etmeli ve camkânda, yahut camkânlı yastıklarda kalsalara ekmelidir. Ekim zamanı sonbahardan marta kadardır. Yeni sürececek genç fidelerin soğuktan korumak lazımdır. Bir yaşımdan sonra tohumdan yetiştirilmiş magnolyalar soğuktan korkmazlar. Açıkta ekilmiş tohumlar kışın çürüyebilirler.

Ekilecek tohumlar için dört kısımdan iki kısım çürümüş yaprak çürüğü, bir kısım bahçe toprağı ve bir kısım ince dere mili denilen kumdan yapılmış harç kullanılır. Magnolyadan çelik olmaz. Ancak ağacın genç dalları üzerine tenekle huni geçirecek ve içini yukarıda yazdığımız harçla doldurarak daldırma yapılarak köklenir. Dahn toprak içinde kalan kısmını çakı ile kabuğünü çepçevre çizecek yaralamak kök salmasını kolaylaştırır. Daldırma yapmak zamanı da bu aydan itibaren başlar.

CEVAPLARIMIZ:

Patates kurduna çare?

Gerede'de Muhittin İncecikoglu cevap:

Patateslerinize geçen sene ârız olan yeşil tırtıl bu sene kiş dolayısıyla tekrar baş göstermesi ihtimali azdır. Mamafih ihtiyat tedbiri olarak derhal Ziraat memuruna gidiniz. Kendisinden kurşun murekkebâtından hangi bir zehirli ilaç varsa isteyiniz. Bu ilacı ılık suda ve toprak bir kap içinde eritiniz. Flit tulumbası gibi bir püskürgeç âleti ile patateslerin yapraklarını, gövde ve saplarını güzelce ıslatınız. Bu ilacı tırtıllar yerlerse derhal ölürler. Eaaeen ilâçli yaprak ve dallardan tırtıllar kaçınırlar.

Şayet ziraat memurunuzda bu ilaçlardan biri yoksa Vilâyet Ziraat müdürlüğünden ecele istediniz. Avrupanın hususi bazı ilâçları da bu işi görebilir. Fakat bu ilâçlar bugün İstanbulda yoktur. Belki Ziraat müdürlüğünde bulunabilir. Tırtıllardan bir iki tane yakalayıp Ziraat idaresine veriniz. Cinsini tâyin ettirmeye yardımcı olur.

Fasulye hangi toprağı sever?

Bir okuyucumuz fasulye çeşitleri üzerinde bazı tecrübeler yaptığını ve netice itibarile Ayşekadın, barbunya ve çalı fasulyelerinin kırmızı toprakta yetişmediğini ve bunun da bu cins toprakların sıkı olmasından ileri geldiğini söylemektedir.

Fasulyelerin yüze yakın çeşidi vardır. Bütün bu çeşitler çok kireçli topraklar müstesna olmak üzere bütün topraklarda iyi mahsul verebilirler. Fakat her hangi bir cins fasulye olursa olsun, ekilecek toprağın iyi işlenmiş, gübrelenmiş olması şarttır.

Fasulyelerin ve bilhassa boyılan ve sarılan cinslerin ekildiği yerler mutlaka biraz gölgeli olmalıdır ki iyi, bol ve gevrek mahsul verebilsin. Kır fasulyeleri güneşli yerlerde de iyi yetişir. Fakat sarılatı olanlar mutlaka gölgeli yer ve oldukça bol su isterler. Kırmızı topraklar gübreli olmak ve zamanında lüzumu kadar sulanmak şartile mükemmel mahsul verebilirler.

Gördüklerim, duyduklarım

Hokkabazlığa, Manyatizma ve Hipnotizmaya dair bazı hatıralar..

— «Zati Sungur'un Ses sinemasındaki marifetleri münasebetile» —

1906 da Galatasaray lisesinin son sınıfında iken dünyaca tanınmış, 15 sene evvel İstanbul'a gene uğrayıp methi hâlâ dillerden düşmemiş olan hokkabaz ve manyetizmacı Kaznôf tekrar memleketimize gelmişti.

Halep çarşısındaki Fransız tiyatrosunda, bir aralık da Şehzadebaşında şimdiki Milli sinema olan binada oynurlar veriyor, seyirciler dolup dolup taşıyor.

Cereyana kapılıp herkes gibi ben de gittim. Sahnede silindirdi şapkalı, fraklı, beyaz eldivenli, bıyıklı matruş, 50 - 55 yaşlarında görünen bir adam. Marifetlerinin ekserisi yerli Yahudi hokkabazlarda gördüklerimizdir. Bir gömlek daha rabatlıcası olarak, eş; fakat iskambillerle yaptıkları hakikaten hayret çekici seylerdi.

Mesela kolalı gömleğinin yenleri sıvalı, kolları havada, avucunda deste, çevirirken bir de bakıyordun ki kağıtlar, hem renkleri, hem as, ru, sayı gibi nevileri yerlerinden değişmeden birer santim küçülmüş. Her çevirisinde ufala ufala, posta pulları haline geldikten sonra (paf!) deynce yokoluyor.

Zaten en ustahı bu iskambillerdeymiş. Hattâ rivayete göre, Avrupanın büyük kumarhanelerinde, Monte Karlo filânın salon duvarlarında herifeçoğunun agraadisman fotoğrafları asılı imiş... Bilimyenler tanısınlar, onunla oynayıp kül olmasınlar diye...

Burada görüldüklerden biri de manyetizma, hipnotizma numaraları idi. Bu da mesela şöyle:

Beyaz flistan giymiş, sarışın, narin bir genç kadını, yüzü arkaya dönük, sandalyeye oturtuyor, birkaç işaret, seslenme ile hemen uyutuyor. Parmagındaki yüzüğünü çıkarıp, seyirciler arasına inip yüzüğün istiyene saklatıyor. O kimse bir başkasına da verilemez şartile.

Ardından, sandalyedekine emir: — Kalk! O, o zamanlar (salıri filmenam) denilen somnambullar gibi gezinirken ikinci bir emir:

— Yüzüğün kimde? Bull..

Başka laf parolaya yarıyacak tek kelime yok. Kadın, gene gözleri kapalı, sahneden öndeki beş altı basamak merdivenden tıps tıps iniyor; halk arasına dalyor. Yüzük elden ele geçip ta neredeki saçlı sakallı bir beyde.

Sarışın kadın doğru gidip, adamcağuzın yelek cebine elini sokup, mühür kesesinin içinde kendi yüzüğünü çıkarmıyor mu?

Kaznôfün manyetizmacılıktaki kuvveti hakkında yakıştırma yudurnasayonlar da duyulurdu. Şımall Amerika'da mı, Cenublsında mı, bir akşam yepeni manyetizma çeşitleri göstereceğini, bunlara tam dokuzda başlayacağını ilân etmiş.

Tiyatro dopdolu; bekle bre bekle, saat ilerliyor. Ayaklar bastonlar vurulurdun, ortaya çıkan yok. Nihayet perde kalkmış. Hokkabaz cenapları (Efendiler, oyunumuzda başlıyoruz, satatimiz dokuz!) deynce, bekleyenler (Onu buldu!) diye haykırırmışlar.

Kaznôf, (Saatlerinizle iyi bakın!) demiş.

Bakmışlar, tam dokuz.

Güya manyetizma ve hipnotizma ile herkese onu dokuz göstermişmiş. Gidip gördüğümüz, bunları da duyduğumuz için, smifta hepimizde manyetizma ve hipnotizmaya merak da merak.

(Magnétisme animal) in mevcutiğünü, 18 inci asırda, 1779 yılında Alman doktorlarından Mesmer'in onu buluşunu, (hypnose) denilen suni uykunun ilk önce Fransız sınırlı hekim Charcot tarafından keşfedildiğini, (hypnotizma) ya dair bahisleri kitaplarda tarıştırırken mektebin demirbaş hocalarından cınlının cınlısı Sarret'ye, zirdeli Perrard'a, sahte vakar Blanchong'a da soruyor, basmakalıp cevaplar alıyorduk.

Daha azittik. Amerikada, Bostonda bu işle uğraşan bir enstitü varmış. Başprofesörü Serge Lamette'in de pratik bir eseri milyonlarca satılıyormuş.

Bu kitabı edinmeğe kalktık. Alâ-kadarlardan beşer, onar kuruş toplan di. Beyoğlu kitapçılarından birine ismarlatmanın yolu da bulundu. Fakat o kitap ele geçemedi gitti.

O seneler Kumkapıda, eedattan kalma kargır binamızın alt katını Yervant bilmemneyan isminde bir gazinocu kiralamıştı.

Yirmi yıl Amerikada, bulunmuş; görmediği, bilmediği şey yok. Her taş kaldır, altından çıkan Sıvalı bir Ermeni.

Gözle gördüklerinden neler anlatmazdı! Meshur Amerika şarlatanı Barnum'un cambazhanesindeki Tome Pouce adlı etice, İngilterenin Jumbo denilen milli fili; Nişyaga gelâleleri üzerine ip gerditip, gözlerini bağlayıp, tek tekerlekli bahayvan arabasına oturttuğu kadını 50 metre yüksekten karşıya geçiren emsalsiz Fransız cambazı Blondin ve saire...

Lâf arasında bir gün Kaznôfün manyetizma ve hipnotizmasından ağıldı. Mektepte ele geçirmeğe çalıştı.

ğımız Bostonlu'nun mâhut kitabı bizim kiracıda varmış meğerse. O da bu işe çoktan merak saldırmışlardı.

Evdeki usaklardan İskilipili Bekiri önüne oturtup sıvandı. Ellerle paslar maslar (Sen şimdiki uyuyacaksın! Uyu, rahat rahat uyu!) derken uyutuverdi.

Ardından yavaş yavaş fısıltı:

— Caminin yanından Vefa'ya indik... Bozaci dükkânına giriyorum. İç bakalım bozayı. Tarçını mı az daha koysunlar... Afiyet seker olsun... Şimdi Direklerarasında Kel Hasanın tiyatrosuna giriyorum... Bak, Miniyon Virjini (Varanının) kantosunu söylüyor. O tanıdığım benim, kızmaz; haydi bir kere öp onu, o da seni öpsün... Keyfin tamam mı? Vakit geçiyor, eve dönelim artık...

Bekirce gene paslarla, (Uyanacaksn) telkinlerle gözlerini açtırdı. Bizim İskiliplinin rüyasında Vefaya gittiğini, boza içerken bardağına fazla fazla tarçın koyduklarını, Hasanın tiyatrosunda Miniyon Virjiniyi öptüğünü, onun da kendisini öptüğünü anlatmasına ne buyrulur?

Yervant Efendideki Serge Lamette'in kitabını derhal kopye etmiş, birçok resimlerini de kroki halinde çizmişim. Vefa yangınındaki evimizde yanarlar arasında kaldı.

Aşağı yukarı gene o zamanlar, Beyoğlunda, (Odeon) tiyatrosunda bir de hokkabaz Yunanlı İskenderidis türemişti. Bir ramazan, İstanbul tarafında, Şehzadebaşında, sonraları Letafet apartmanı yapılan yerdeki (Şems) kiraathanesinde de gelmişti.

Onun da harici âlemlerden başka baş numarası, gelin elbisesi giymiş bir konayın kerevet üstüne yatıp testere ile kütür kütür bacağına kesmek.

İstanbul misafir gelen Karadağ prensine, Siyam vellahtına, Sırbıya kralına Yıldız tiyatrosunda marifetlerini göstermiş, göğsünü onların nişanlarıyla de doldurmuş olan Müzikal hümayunlu (Hokkabazı şehriyari) Cemil Bey Mesrutiyetten sonra Askeri müzede, kârı kadime uyduurularak şubede bazılarda bulunmuştu.

Merhum yaşadığı için eski el çabukluğunu kaybetmekle beraber gene seyredenden afallanırdı. Kafesteki kuşu yokedivermek, delik deşik pirinç çemberleri bir araya halka edip ayırmak, su ve kırmızı gerit bulunan bardakların yerlerini değiştirmek, piyata tabağını kırıp parçalarını tabancanın namlusuna doldurduktan sonra bir atışta duvardaki çerçevesi lâvhalarla belirtmek gibi meharretler yapar, tabağın bir kenarı eksik çıkınca tabancaya eksik kuyduğu o parçayı yerde bulur, yerine getirince tam tamamına uyardı.

Sünnet düğünlerinin Çırcır ve Hünkar sununun, Camlıcadaki Libade ve Merdivenköyündeki Mama mesirelerinin gedikilleri Yahudi hokkabazların yardakları soytarlıkları, şişe tıpası yutup öğüre öğüre boğulmaları, düdüğü tıfleyip yüzlerini gözlerini unlara bulamaları gibi, her zamanki beyliklerinden başka ağızlarından kulaç kulaç kurdele, avuç avuç toplu tığe çıkarmak, donun paçalarından on beş yirmi yumurtayı düşürmek gibi marifetlerine şaşanlar, bunları beceremeyin diye gömleklerini, yeleklerini, çoraplarını ters giyip gidenler de oktu.

Sermet Muhtar A. Çeltik

Devlet Konservatuarı temsilcileri

«ANTEGONE» Rejî, Prof. Carl Ebert, müzik: Ferid Alnar. Koronun ıstırakile.

Biletler: 50 kuruştan başlar, 5 ve 7 temmuz gece 12 temmuz gece ve gündüz SES sinemasında yalnız 4 temsil, işte her gün saat 14-18 e kadar açılır. Tel: 49169.

TEPEBAŞI Belediye **Bahçesinde**
ALABANDA

22 tablolu Revü — 22 Bale — 14 orijinal Milli oyun — 10 Koro — 20 Müzik — 10 Artist — Şimdiye kadar görülmemiş yenilikler.

Yazan: EKREM REŞİT — Müzik: CEMAL REŞİT

Bu akşam GALA şerefine Orkestrayı CEMAL REŞİT, bizzat diriye edecektir.

Oynayanlar:

SAFİYE
MUAMMER Karaca

SAFİYE'nin okuduğu eserler: SADETTİN KAYNAK tarafından bestelenmiştir. Senelerdenberi sahnemizde rakipsiz sesini dinlediğimiz sanatkar SAFİYE'nin bu REVÜ'de daha üstün varlığını da göreceksiniz.

DİKKAT: Saat 19,30 dan 21,30 a kadar bahçemizin muhteşem SAZ HEYETİ. REVÜ tam saat 21,30 da başlar. Telefon 42690

RADYO

Bugünkü program

12,30 Program, 12,33 Türküler, 12,45 Ajans haberleri, 13,00 Şarkılar, 16,03 Dans orkestrası, 18,50 Fasil heyeti, 19,30 Ajans haberleri, 19,55 Suzidil makamından şarkılar, 20,15 Radyo gazetesi, 20,45 Bir halk türküsü öğretiliyor, 21,00 Ziraat Takvimi, 21,10 Karışık şarkılar, 21,30 Konuşma, 21,45 Senfonik orkestrası, 22,30 Ajans haberleri ve borsalar.

Yarın sabahki program

7,30 Program, 7,33 Karışık program (Pl.), 7,45 Ajans haberleri, 8,00 Müzik (Pl.), 8,15 Evin saati.

Mevlidî Şerif

Çok sevgili refikal hayatım, muhrem muazzez annemiz Bayan Rahime Raif Somersan'ın irtihalının senel devrilesine müsadif 22 Haziran 1942 pazartesi günü ebedi hâtrasını tazilen.

ALENİ TEŞEKKÜR

Senelerdenberi ruyetten mahrum sağ gözümün ameliyatı yapılmak üzere yattığım Cerrahpaşa hastahanesi Göz pavyonunda hastalığımla fevkalâde bir itina ile yakından âlâkadar olmak suret'le büyük bir teveccüh ibraz eden ve hazakat ve maharetile pek nazik olan ameliyatı muvaffakiyetle başaran kıymetli ve güzide göz profesörü bay Naci Bengisu'ya minnet ve şükranlarımı ve yattığım 58 gün zarfında daima müşfik ve kardeşane muamele ifa eden asistan Tefvik Zeytinoglu, Fehmi Çetiner, Cafer Bayramoğlu ve hastahanelere sonsuz teşekkürlerimin iltihâna gazetenizin tavassutunu dilerim,

Kalev Kohen

zen, öğle namazını müteakip saat on üç buçukta Beyoğlunda Ağa camii şerifinde mevlûdu nebevî kiraat edileceğinden akraba, ehlibba, ile arzu buyuran zevatı kirapın lütfen teşrifleri rica olunur.

İ. Raif Somersan, Zerrin S. Gürel, Dr. Saat Gürel.

İstanbulda Liseler Alım, Satım Komisyonu Reisliğinden:

Cins	Beher kilo tahmin Pl. Kr.	Miktarı Kilo	İlk T. Lira Kr.	Şartname B. Kr.	Eksiltmenin yapılacağı gün ve saat
Dağış etli	170	5700	3185	25	26/VI/942 cuma günü saat 15.15 de
Karaman etli	160	5200			
Kuzu etli	155	8900			
Sığır etli	135	7900			
Soğan	22	40000	2769	185	» » » 15 de
Patates	38	74000			
Yumurta adedi	5	381000	1428	75	» » » 15.25 de
Zeytin	70	13300	698	25	» » » 15.30 da
Süt	38	57000	1624	50	» » » 15.40 da
Reçel	130	8000	780		» » » 15.45 de
Odun çekisi	850	1317	840		» » » 15.50 de (Gürgen ve meşe)

Komisyonumuzla bağlı altı yatılı lisenin yukarıda yazılı ihtiyaçları kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur. Eksiltme Beyoğlunda Liseler Satım Alma Komisyonu binasında yapılacaktır. İstekliler ilk teminat makbuzu, 1942 yılı Ticaret Odası vesikası ve tekliflerini havi 2490 sayılı kanunun tarifati dairisinde hazırlayacakları kapalı zarflarını yukarıda hızlara gösterilen saatden bir saat evveline kadar sözü geçen komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. Teminat yatırmak ve şartnameyi görmek istiyenlerin Galatasaray Lisesinde komisyon kâtipliğine müracaatları. (5845)

İstanbul Belediyesi ilânları

Tahmin B.	İlk teminatı	
10030,00	752,25	Darülaceze müessesesinin yıllık ihtiyacı için alınacak (14) kalem yaş sebze.
8450,00	833,75	Darülaceze müessesesinin yıllık ihtiyacı için alınacak patates, soğan, yumurta ve limon.

Tahmin bedellerile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı mevadi gıdaiye satın alınmak üzere ayrı ayrı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

Şartnameleri Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhaleleri 2/7/942 perşembe günü saat 15 de Daimi Encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ve kanunen ibrazı lâzım gelen diğer vesikaları ile 2490 No. lu kanunun tarifati çevresinde hazırlayacakları teklif mektuplarını ihale günü saat 14 de kadar Daimi Encümene vermeleri lâzımdır. (6589)

Bakırköy - Kazlıçeşme yolunun katran kaplama tamirâtı açık eksiltmeye konulmuştur. Kesif bedeli (9625) lira (81) kuruş ve ilk teminatı (721) lira (94) kuruştur.

Kesif ve şartname Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhaleleri 2/7/942 cuma günü saat 14 de Daimi Encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ihale tarihinden 3 gün evvel Vilâyet Nafia Müdürlüğüne müracaatla alacakları fenni ehliyet ve kanunen ibrazı lâzım gelen diğer vesikalarile ihale günü muayyen saatte Daimi Encümende bulunmaları. (6636)

Üsküdar Askerlik Şubesi Başkanlığından:

31/12/941 tarihinde kıtasından terhis edilen 14/4/942 tarihinde subemize müracaat ederek 2/103 sırasına kaydedilmiş ve Selmihye Harem iskelesi caddesi No. 28 olarak adres vermiş olan Yd. P. Tgm. (51488) kayıt numaralı Osman Oğ. İrfan'ın şubeye vermiş olduğu adreste mükerreren aranmasına rağmen bulunamamış olduğundan İstanbulda ise derhal, taşrada ise ilk vasıta ile mektup ve telgrafla behemehal şubeye bildirmesi lüzumunu ilân olunur. (6777)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

16/6/942 tarihinde yaptırılması evvelce ilân edilmiş olan bira fabrikası yaş küşe müzayedesinin ihalesi yapılmayan kısmın yeniden arttırmaya konması tekkarrür etmiştir.

İhale 23/6/942 salı günü saat 11,30 dadır. Yeni şartnameyi görmek isteyenlerin Kabataşta levazım şubesine gelmeleri. (6588)

Yüksek Mühendis Mektebi Satın alma komisyonundan:

Mektebiniz kapalı zarf usulile 100000 adet ekmek alınacaktır. Beher aadedinin bedeli 10,50 kuruştur. İlk teminat 788 liradır. Eksiltme 24/6/942 saat 15 de mektepte yapılacaktır. «6245»

Bu akşamdan itibaren

TEPEBAŞI Belediye Bahçesinde ALABANDA

22 tablolu Revü — 22 Bale — 14 orijinal Milli oyun — 10 Koro — 20 Müzik — 10 Artist — Şimdiye kadar görülmemiş yenilikler.

Yazan: EKREM REŞİT — Müzik: CEMAL REŞİT

Bu akşam GALA şerefine Orkestrayı CEMAL REŞİT, bizzat diriye edecektir.

Oynayanlar:

SAFİYE
MUAMMER Karaca

SAFİYE'nin okuduğu eserler: SADETTİN KAYNAK tarafından bestelenmiştir. Senelerdenberi sahnemizde rakipsiz sesini dinlediğimiz sanatkar SAFİYE'nin bu REVÜ'de daha üstün varlığını da göreceksiniz.

DİKKAT: Saat 19,30 dan 21,30 a kadar bahçemizin muhteşem SAZ HEYETİ. REVÜ tam saat 21,30 da başlar. Telefon 42690



Genç ressamlarımızın talisizliği

Beyoğlu Halkevinin tertibettiği «Sanat ayı» münasebetiyle genç ressamların yine orada açtıkları resim sergisi, açılma günü davetiyelerin getirdiği kalabalık hesaba katılmayacak olursa, maatteessüf şu kadar zamandanberi, günde beş on meraklı tarafından ziyaret edilen cansız bir sanat gösterisi olarak kalmıştır. Bu ilgisizlik, bizim de gördüğümüz gibi, genç ressamları ne kadar kederlenirse yeri vardır. Çünkü 30 ressamın bir tabiat parçası önünde oturup günlerce ve aylarca, asıl bir sanat heyecanı içinde göz nuru dökerek hazırladığı 90 eseri 90 kişi gelip seyretmiyorsa bu hal sanatkârda tımt namına birşey bırakmaz.

Netekim üç gün evvel dostum Cemal Nadir'le sergiye gittiğimiz zaman orada üç kişi vardı. Bunlardan biri de sergiye eser veren ressamlardan biri idi. Akşam üstü, işlerin tatil olduğu bir zamanda genç Türk ressamları sergisinde iki kişi! Hem de bu sergi şimdiye kadar sanat anlayışı bakımından aralarında bir ayrılık gördükleri için ayrı ayrı gruplar halinde çalışan, ayrı ayrı sergiler açan genç ressamların «Güzel» de birleşmelerine doğru ilk adımı teşkil ediyordu. Eserlerini yan yana seyretmek, farkları görmek kabildi. Halbuki koca bir gün, 800,000 nüfusu bir şehirde iki kişi bu meraka kapılmıştı. Yazık!

Galiba bir seneden fazla oluyor. Genç Fransız ressamları İstiklâl caddesinde, şimdi ayakta dükkan olan bir salonda eserlerini teşhir etmişler, kalabalıktan günlerce içeri girmemiz kabil olamamış, polis halkı sıraya dizmek mecburiyetinde kalmıştı. Gösterilen eserler de genç Türk ressamlarının çalışmalarını yakından bilenler hiç te hayrette bırakmıyordu. Asıl o sergiye gösterilen ilgi ile bu sergiye gösterilen ilgisizlik insanı hayretten hayrete düşürebilir.

Fakat bizce hakikat şudur ki o serginin talihi kalabalık bir cadde üstünde, bu serginin talisizliği sapa bir sokakta olmasındadır. Futbol oynamak isteyenlere bir meydan bulan sayın Vâlî ve Belediye Reisimiz genç ressamlarımızı da şöyle ayak altında, eserlerini asmak için bir duvar gösterinceye kadar bu talisizlik devam edecektir. Çünkü halk bir dağdır. Ona gitmek, ona götürmek icabeder.

Şevket Rado

Dev Synası

«Nemize lâzım bizim!..»

İki zatın iki ayrı şikâyetini dinledik. Birinin şikâyeti otobüsten: Yıldızdan bir otobüse binmişler. Vakit öğle sonuymuş. Dörtte üçü yolcu ile dolu otobüs, tarife üzere, Beşiktaş gelmiş, şoför arabayı her zamanki durakta durdurduğuna doğruca bir lokantanın önüne çekmiş. Hiç kimseye bir şey söylemeden inmiş, lokantaya girmiş. Yolcular, güneşin altında durduca kızaşan otobüsün içinde beklege dursunlar, hazret bir masaya oturmuş ve bir güzel karnını doyummuş. On beş, yirmi dakika sonra da ağzını silip dişlerini karıştırarak gelmiş ve yine kimseye bir şeycikler demeden otobüsü Taksim yoluna sürmüştü...

Bunu anlatan zata:

— Hiç biriniz bir şey söylemediniz mi?... diye sorduk:

— Kendi kendimize epey söyledik ama, şoföre ağır açıp bu sıcağa bir mesele çıkarmak istemedik. Nemize lâzım bizim, dedik.

Cevabını verdi. Öteki şikâyet de bir vatmandandı: Havaların sıcaklığı malûm. Bir vatman, zahir pek bonalmış olacak ki, iş başında yakasını paçasını fora etmiş, çıplak ayaklarına birer ezik pabuç giyerek arkasındaki kadın, erkek yolcuların gözü önünde, klasik bir şerbetçi tuvaletle tramvay yürütmeğe başlamış...

Bu şikâyetçi ye de:

— Vaziyeti bir kontrol memuruna bildirmediniz mi?... diye sorduk:

— Hayır, nemize lâzım bizim, dedik!.. cevabını verdi.

Bu iki şikâyeti dinledikten sonra yapılacak iş, otobüse vatanın numarasını gazeteye yazıp ilgili âmirlerle haber vermekti. Fakat biz bunu yapamıyoruz. Çünkü, eğer umumi hizmette bu çeşit lâubalilik bir suçsa, yolcuların, kendi işlerini gören adamlara karşı duydukları kayıtsızlık, «nemize lâzım bizim» zihniyeti, daha büyük bir suçtur. Bu bakımdan, bu iki işiye değil, yolcuları muahaze etmek gerektir.

Bugün «nemize lâzım bizim» deyip tarife dışına çıkan bir şoföre göz yumanlar; yarın, şoförün lokatandan sonra kahvehane veya berbere uğradığını; vatmanın don, gömlekle tramvay sürdüğünü görürlerse hiç şaşmamahdrlr!..

«Kendisi muhtacı himmet...»

Tan arkadaşımızın «Dikkat» sütünü yazarı hususi müesseselerin işçilerine hâlâ zam yapmadıklarını yazıyor ve bilhassa İstanbul Havagazı şirketinin memurlarına zam yapmadığını belirtiyor.

Bir hususi müessesede çalışanım öteki hususi müessesede çalışanların halinden anlaması ve onları düşünmesi kadar tabii bir şey olmaz. Dileyelim ki Dikkat sütünü muharririnin kendi durumu hakkındaki yazmadığı dilekçeyi, Havagazı şirketi memurları kaleme alıp neşretsinsin!.. Zira yazarın «kendisi muhtacı himmet bir dede...»

DÜNYADA NELER OLUYOR?

Deve kuşunun intiharı!

Münih hayvanat bahçesinde garip bir hâdiseye olmuştur. Bir çok seyircilerin gözü önünde olmasaydı, bu hâdiseye kimse inanmayacakmış. Hâdises budur: Bir deve kuşu, içerisinde bulunduğu bir kafesin demir parmaklıklarının arasına birdenbire başını sokmuş, kanatlarını çırparak boynunu bu demir parmaklıkları arasına sıkıştırarak koparmış. Bahçe hizmetçileri yetişinceye kadar hakikaten hayvan, başını kopartmış ve o saat ölmüştür.

Leylekler ne yerler?

Çok kimseler, leyleklerin kurbağa yediklerine inanırlar. Bu doğru değildir. Leylekler, bulundukları muhite, muntakaya çabuk alışırlar. Meselâ, çayırılık semtte böcek, çekirge yemeği tercih ederler. Hesap ediliğine göre, bir leylek, bir seferinde...

Son zamanlarda Avrupada ikinci bir cephe açılmasından sık sık bahsediliyor. İsviçrede çıkan Journal de Genève bu meseleye dair dikkate şayan bir makale neşretmiştir. Makalede deniliyor ki:

İngilizler, Kolonya'ya karşı hava akınına 1000 tayyarenin iştirak ettiğini bildirdiler. Almanlar ise taarruz eden tayyarelerin ancak yüzü bulduğunu söylediler. Bin rakamı mübalâğalı olabilir, fakat yüz de azdır. Mamafih mesele tayyarenin adedinde değildir. Esas, akınların sık sık yapılmasıdır. Meselâ her iki günde bir kâh su ghere, kâh bu ghere taarruz yapılsa ortada münferit akınlar değil, dikkatle hazırlanmış bir plan olduğu söylenebilir.

Hava seferinin çok miktarda tayyare ile yapılması için büyük hava kuvvetine ihtiyaç vardır. Albay Baldwin adında bir Amerikalı müteahhiss bu hususta şu hesabı yapmıştır: Her gece bin tayyarenin havalandırılması için bu kuvvetlerin kumandanının elinde 3000 - 3500 tayyarenin bulunması lâzımdır. Çünkü gerek pilotların, gerek makinelerin istiharete ihtiyacı vardır. Bundan başka 30 - 50 bin kişilik bir kuvvet ister. Her seferde, geri dönmek, hasara uğramak ve saire gibi sehpelerle, uçan tayyarelerin yüzde onu kaybedilir. Binaenaleyh bu hava kuvvetini daima bin tayyare ile hareket yapabilecek kabiliyette bulundurmamak için günde 100 tayyare yapılması ve her gün 300 - 500 kişinin pilotluk diploması alması lâzımdır. Bu suretle senede 36500 tayyareye ve 100 bin kişiye ihtiyaç hasıl olur.

İngiliz hava kuvvetinin ne miktar tayyareye malik olduğunu ve İngiliz hava endüstrisinin istihsal kabiliyetini bilmiyoruz. Bildiğimiz bir şey varsa, o da Amerikan istihsalının çok arttığı ve Amerikan Avrupa'ya akın halinde tayyare gelmekte olduğudur. Aylardanberi Amerikalılar Şimali İrlandada ve İskoçyada hava meydanları yapıyorlar, Groenlând adasının cenup ucunda da tayyareler topluyorlar. İngiltereden gelenler yalnız Londra değil, İngilterenin her şehrinde pek çok Amerikalı tayyareciye rasladıklarını söylüyorlar. İngiltere büyük bir hava meydanı halini almıştır ve Amerika, askerî hazırlıklarını bitirinceye kadar havada hareket geçmek isteniyor. İngilterenin şimdilik Avrupanın karasında yeni bir cephe açması pek muhtemel değildir.

Harben evvel Almanyanın askerî kudreti, olduğundan daha hafif görüldü. Ablukanın Almanyaya üzerinde çabuk tesir yapacağı zannedildi. Halbuki Almanyaya iptidai madde ve benzin sıkıntısı çekmiyor. 3 ay sonra harbin üçüncü yılı bitecektir. Alman ordusu, çetin Rus seferi neticesinde zayıflamış olmakla beraber hâlâ birinci derece kuvvetlidir. Son Harkof muharebesi bunu meydana koymuştur. Fakat Almanlar da Amerikanın istihsal kabiliyetini ciddi telâkki etmezler, Amerika müdahalesinin çok geç olacağını söylerlerse hata etmiş olurlar. İngiltere ortadan kalkmış olsaydı, bu hesap doğru olabilirdi. Fakat İngiltere, yedi-

ği ağır darbelerle rağmen el'an kuvvetini muhafaza etmektedir. İngiliz milletinin usanacağını, cesaretinin kırılacağını hesabetmek de yanlıştır. İngilizler sonuna kadar gideceklerdir.

Tecrübe gösterdi ki bir muharebenin neticesi siyasi, askerî, iktisadi ve mânevi bütün silahlar arasında bir birlik olmasına bağlıdır. Bir hava taarruzu, ne kadar şiddetli olursa olsun, iyi organize edilmiş bir memleketin askerî kudretini kıramaz. Yalnız bu taarruz devamlı olur ve karşı tarafın istihsal kabiliyetini, mukavemet imkânlarını zaafa düşürürse o zaman iş değişir.

İngilizler hava taarruzları ile, garp-ta kabil olduğu kadar çok düşman kuvveti tutarak Ruslara, dolayısıyla yardım etmek istiyorlar. Yapılan hesaplara göre 30 kilometre genişliğinde ve bu kadar derinlikte bir harb sahasında hareket için 160 tayyareye ihtiyaç vardır. Bu kadar tayyarenin uçması, karada 700 uçak bulunmasına bağlıdır. Şu halde geniş bir sahil üzerinde hareket için ne kadar çok tayyareye ihtiyaç olduğu hesap edilebilir. Almanların Avrupanın hemen her tarafında hava meydanları olduğu, bir yerden başka bir yere çok çabuk tayyare gönderebilecekleri de unutulmamalıdır.

Mamafih İngilizlerin, bir müddet sonra neticesiz kalmaya mahkûm olabileceği, bir ihraç teşebbüsünde bulunmaları mümkündür. Mahdut bir zaman için bir kara cephesi, teşekkül etmekte olduğunu gördüğümüz cephenin tamamlayıcısıdır.

AKŞAM SPOR

Beşiktaş halkevinin atletizm bayramı

Müşabakalar çok muntazam ve heyecanlı oldu

Fenerbahçeli Kemal ciridi 59,41 metreye atarak yeni Türkiye rekoru yaptı

Beşiktaş Halkevi tarafından tertibedilen atletizm müşabakaları ve sportif oyunlar bayramı dün Şeref stadında büyük bir kalabalık önünde intizamlı bir şekilde yapılmıştır. Müsabakalara muhtelif kulüplerden geniş bir atlet grubu iştirak etmiştir. İstiklâl marşı ve bayrak merasiminden sonra Halkevi namına B. Kerim Kanok'un söylevi ile müşabakalara başlanmıştır. Alınan teknik neticeler şunlardır:

Bayanlar

80 metre
1 — İnci 11,1, 2 — Çani, 3 — Hadiye
80 metre mâniâh:
1 — Startiyadis 15,5, 2 — Radig, 3 — Hadiye
Gülle atma:
1 — Nermin 10,19, 2 — Papadopoulos, 3 — Fatma
Disk:
1 — Nermin 18,49, 2 — Lambropoulos, 3 — Fatma
Yüksek:
1 — Startiyadis 1,25, 2 — Darun, 3 — Radig

Erkekler

100 metre erkekler:
1 — Doğan 11,6, 2 — Nejat, 3 — Muzaffer
200 metre:
1 — Doğan 24,2, 2 — Nejat, 3 — Mitakidis
800 metre: 1 — Ahmet 2,6,2, 2 — Adnan, 3 — Süleyman
1500 metre: 1 — Râif 4,29,4, 2 — Ahmet, 3 — Tisaniklis
400 metre: 1 — Remzi 55,1, 2 — Adnan, 3 — Süleyman
Gülle: Sema 10,57, 2 — Tisaniklis, 3 — İstapan
Yüksek: 1 — Güner 1,70, 2 — Sinan, 3 — Levent
Uzun atlama: 1 — Güner 6,55,5, Namik, 3 — Muzaffer
Cirit: 1 — Kemal 59,41 (Yeni Türkiye rekoru), 2 — Cevdet, 3 — Süha
Müşabakalardan sonra Halkevi namına derece alanlara mükâfatları merasimle verilmiştir.

★ Kadıköy Halkeviden: Evimiz yaylı sazlar orkestrası tarafından şef Eşref Antikacı idaresinde 22/6/942 pazartesi akşamı saat 21 de Kadıköy Opera sinemasında konser verilecektir. Davetiyeler idare memurluğundan alınır.



800 metre koşusunda atletlerin mücadelesi ve kızlar arasındaki 80 metre koşunun deparı.

Dünkü yüzme yarışları

Mevsimin ilk müşabakasını Beykozlu yüzücüler kazandı

İstanbul su sporları ajanlığı tarafından tertibedilen mevsimin ilk yüzme yarışları dün Moda yüzme havuzunda intizam altında yapılmıştır. Büyük bir kalabalık tarafından alaka ile takipbedilen bu müşabakalar mevsimin ilk yarışları olmasına rağmen yüzücüler arasında geniş bir alaka uyandırmış ve denizin adam akıllı ısınmaması olmasına rağmen muhtelif kulüp ve mekteplerden 68 sporcu müşabakalara iştirak etmiştir. Karşılaşmalar daha fazla Beykoz kulübü ile Haydarpaşa İhsal yüzücüler arasında çekışmelere sebeb olmuş ve mevsimin bu ilk yarışlarında Beykozlu yüzücüler gerek büyüklerde ve gerekse küçüklerde rakiplerine tefevuk etmişlerdir.

Suların soğuk olması yüzünden yüzücüler fazla antrenman yapamamalarına rağmen dünkü yarışlarda Mahmudun srt üstünde 1,17,9, İbrahim 400 metrede 5,54,2 ilk dereceleri sayıları dikkatir. Müsabakalardan alınan neticeleri sırası ile bildiriyoruz:

100 serbes: Osman (Bölge sanat), 3 — Necdet (Sarıyer).
100 serbes küçükler: 1 — Lâzo (Beykoz) 1,15, 2 — Cengiz (Beykoz), 3 — Jak (Beykoz).
100 sirtüstü: 1 — Mahmut (Haydarpaşa İhsal) 1,17,9, 2 — Gültekin (Beykoz), 3 — Şahap (Beykoz).
50 sirtüstü küçükler: 1 — Rasin (Beykoz) 44, 2 — Behiç (Beykoz), 3 — Ali (Fenerbahçe).
100 kurbagalama: 1 — Teyfik (Beykoz) 1,29,8, 2 — Ahmet (Beykoz), 3 — Tark (Sarıyer).
50 kurbagalama küçükler: 1 — Suat (Beykoz) 41,2, 2 — Mustafa, 3 — Hariton (Beykoz).
400 serbes: 1 — İbrahim (Beykoz) 5,54,2, 2 — Tuğrul (Beykoz), 3 — Necdet (Sarıyer).
200 serbes küçükler: 1 — Leon (Beykoz) 30,3, 2 — İnal (Beykoz), 3 — İstefo (Beykoz).
Türk bayrak: 1 — Fuat (Beykoz) Vedat (Beykoz takımı), 3,40,2, 2 — Bedri, Nejat,

Süt ve terkos

Gazetelerde okuduğumuza göre, İstanbulda 3521 inek, 69 manda ve 898 koyun bize süt yetiştirmek için çalışıyorlarmış. Bu hayvancılarımız bir günde verdikleri süütün yekününü yirmi beş bin kilo tutuyormuş. Velâkin, şehrin günlük süt satışı kırk bin kiloyu geçiyormuş... Ne sihirdir ne keramet... Acaba, aradaki on beş bin kiloyu müteavviz fark nereden çıkıyor? Bu cevaba fazla düşünmeye lüzum yok; cevabın ben vereyim. Beş bine yakın hayvanın yetiştiremediği süütün noksanını da — Allah razı olsun — Terkos gölü tamamıyor. Yani İstanbul halkı süt niyeti-ne günde on beş bin kilo terkos suyu içiyor. Hem de kilosu kırk kuruştan.

Aldığımız sütlere dikkat ediniz. Kaba koyup bir kaç saat dindendirdikten sonra tasın üst kısmında açık yeşil renkte bir tabaka meydana olur. İşte, kıyafet değiştirerek süt şekline girip kendisini lük kuruşa sattıran terkos suyu o zaman meydana çıkar. Demek ki, süütün güğümlelerinde çalkalana çalkalana başı dönen su, biraz dindlenip aklı başına gelince vektile yaşıdır. Terkos gölünü hatırlıyor ve yaşı süütün arasında daha fazla oturmaya tahammül edemiyerek ayrılıp onun üstüne çıkar.

Bozuk süt içiyoruz demeğe ağzımız varmıyor. Çünkü «süt bozuk» tabiri ahlak düşkünlüğü ifade eder. İstanbulda yiyecek şeyler arasında hilesiz satılmayı bulmak imkânsızdır. Çileklerin yüzü boyanmış satılan bir memlekette süte su katmak, deveye kulak kusurlardan sayılır. Hadi büyüklere pek zararı olmaz, fakat çocuklara ne diyelim?..

Süt hilekârlığı yalnız İstanbul mahsus değildir ha!.. Anadolu da, eski ucuzluk devirlerinde bile süte su katan hilekârlar vardı. Vaktile Anadolu'da bir vilâyette bulunduğum sırada yerli abhaplar beni ikaz etmişlerdi. Fazla koyun ve sığır besnen bir köyden şehre süt getirirler, Pazarda satıcıya sorarsınız: — Sütün iyi mi? Su katılmamış ya!..

Köylü ellerini kaldırıp yemini basar:

— İki gözüm gör olsun su katılmısa!..

«Katılmısa» sözü mahallin konuşma lehçesine uygundur. Fakat işin içinde başka iş var. Köy yolunun şahre yakın yerinde bir çeşme vardır. İsmi de «Musa çeşmesi» dir. Açıkgoz köylü evinde süt kaplarını doldururken üzerlerinde biraz boşluk bırakır ve yolda güğümleli Musa çeşmesine dayayıp üzerlerine suyu doldurur. Şehirde sorulunca; «İki gözüm gör olsun su katılmısa» diye yemin ederken bir taşla iki kuş vurur. Müsteriyi süütün susuz olduğuna inandırmakla beraber ince bir harf oyunu ile yeminin günahından da göya kendini tebriye eder. Suyu kendisi katmamı, Musa, yani Musa çeşmesi katmıştır. «Su katılmısa»nın aslı «su kattı Musa»dır.

Gazetemin bildirdiğine göre, İstanbul sütçileri de sütlere kendilerinin su katmadığını, ikinci ellerin yani satıcıların kattığını iddia ediyorlarmış. Bu işi hangi kırılası ellerin yaptığını arayıp bulmak vazifesi bizim değil, Belediyenindir.

Bari süt satıcıları da bir kaç terkos muslûğuna «Musa çeşmesi» ismini koysalar da, sütlörini oralarda sulandırıp yemin vebalinden kurtulsalar.

Cemal Refik

İleri spor kulübü Aksaray Gençlerbirliğini 10 - 0 yendi

Kadıköyde «İlerispor kulübü» diye yeni bir spor kulübü teşekkül ettiğini yazmıştık. Bu kulübün futbol takımı dün Aksaray Gençlerbirliği futbol takımı ile Hasanpaşa sahasında bir maç yapmıştır. Maçı 10-0 İlerispor kulübü futbolcuları kazanmıştır.

Kürek müşabakaları

Dün Fenerbahçe ile Güneş kulüpleri arasında İstinye koyunda husul mahiyette kürek müşabakaları yapılmıştır. Karşılaşmalar çok samimi bir hava içinde geçmiş muvaffakiyetle nihayet bulmuştur.

Mahmut (Haydarpaşa İhsal takımı), Türk bayrak küçükler: 1 — Leon, Mustafa, Lazo (Beykoz takımı) 2, 2 — Rasin, Hariton, Cengiz (Beykoz takımı).
Kule atlamaları: 1 — Fuat (Beykoz) 27,33, 2 — Mahir (Beykoz), 3 — Necdet (Beykoz).
Su topu: Son olarak kırmızı ve beyaz takım arasında Orhanın hakemliği altında yapılan su topu müşabakası çok heyecanlı olmuş ve kırmızı takım, beyaz takımı 4-2 mağlûp etmiştir. Gelecek hafta yine Moda havuzunda yüzmeye teşvik yarışları yapılacaktır.

Genç kadın divanın üzerinde doğruldu. Sabahlığının önu açıldı. Lâkin o bunu farkedeniycek derecede sinirli idi. Gözü hıyranca inip kalkıyordu. Ayakta duran erkeğe dik dik bakarak:

— Nasıl?.. Nasıl?.. Benimle bu tarzda konuşmağa sıklıkla musun?.. diye bağırdı.

Erkek onu bütünü çileden çıkaracak bir soğukkanlılıkla cevap verdi:

— Sıklıkla mı?.. Sen bu suali kendi kendine sormasan a... Kadın etrafı mavi sürmeli açık renk gözlerini süzerek, adamakıllı kavgaya hazırlanmış bir kedi tavırla:

— Kaba adam!.. diye mırıldandı. Süreyya hâlâ sakindi:

— Sen zaten ancak kelime halindeki kabalıklardan anlarsın... Halbuki ağızlarından tek bir fena söz çıkmadığı halde, gayet kibar görünmek sevdasında bulunan birçok kimselerin öyle kabalıkları vardır ki... Mesele sen de bunlardan birisin işte...

— Alçak!..

— Gittikçe nezaketinin derecesini gösteriyorsun..

— Rezil!..

— Haydi, haydi gayret!.. Bir parça daha, bir parça daha... İncelikçe inceliyorsun..

— Manda gözlü!..

— Çok oluyorsun ama... Lâkin ben senin boyalı saçlarından bahsetmiyorum..

— Ah canı adam!.. Canı adam!.. Canı adam!.. Sinirinden beni deli edecek... Ben boyalı saçlı ha!.. Ben boyalı saçlı ha!.. Katil!.. Katil!..

— Öyle bağırma!.. Bu derece şiretliğe lüzum yok..

— Canavar... Bağıracağım işte... Bağıracağım... Hem de avazım çıktığı kadar bağıracağım!.. Herkes senin ne mal olduğunu anlasın..

— Herkes benim değil, senin ne meta olduğunu anlayacak diye çekiniyorum!..

— Ay beni çıldırtacak bu herif... Boğulacağım..

Kavga iyiden iyiyi büyüdü. Artık erkek te soğukkanlılığını kaybetmişti. Birbirlerine karşı ağızlarına geleni söylüyorlardı. Ve bilhassa avazları çıktığı kadar bağırıyorlardı.

Her zaman olduğu gibi sözlerle hiddetlerini alamıyacak derecede geldikleri zaman cam, porselen ve ayna kabilinden bardak, çanak, vazo ve sairreye el atılıyor..

Bu sefer bağışları arasında şangırılar da karıştı. İşte bu sırada telefon çaldı..

Erkek:

— Tam sırası!.. Gecenin bu saatinde telefon eden de kim?.. Bak şu telefona... Ben fena halde sinirliyim..

— Vallahi o telefonu alırsan parça ederim... Sen bak..

Adam yaklaştı. Telefonu aldı. Sestinin biraz evvelki hiddetli tonunu değiştirmeye çalışarak konuşmağa başladı.

Telefondaki ses ise şunları söylüyordu:

— Orası Süreyya beyin evi değil mi efendim?.. Rica ederim, ben sizin komşularınızdanım... Şimdilik ismini söyleyecek değilim... Fakat o kadar bağırıyor, o kadar gürültü ediyor sunuz ki uyumamıza imkân kalmıyor... Saatte bakanızla a efendim... Yatırı geçiyor değil mi?.. İstirham ederim, kavganızı yarın sabaha bırakınız. Ve seslerinizin tonunu daha alçak perdelerden akort ediniz... Çok rahatsız oluyorum..

Süreyya telefonda kendisine söylenilen bu sözleri son derecede hayret etmişti:

— Affedersiniz efendim... Fakat siz kimsiniz?..

— Birisi!.. İsmimi ne yapacaksınız?.. Gürültüsüz uyumak isteyen bir vatandaşı!..

Telefonu kapattı. Süreyya karısına döndü:

— Gördün mü?.. Rezil olduk. Ke-

paze olduk işte... Adamın hakkı var... Beni de birisi böyle rahatsız etse yapacağım budur... Herif medeni hakkını istiyor..

Bundan sonra kavga kısık sesle devam etti. Birist yere atıp kırarak zıvare eline bir şey geçirirse, öteki fırlıyor:

— Delirdin mi?.. Kimbilir ne kadar gürültü olacak!.. Bırak onu!.. diyerek kırılacak şeyi alıyordu

Nihayet böyle yavaş sesle kavga etmekten bıktılar ve yattılar. Lâkin fikist de uyuyamıyorlardı. Acaba telefon açıp kendilerine çıkışın kimdi?.. Seslerini, gürültülerini işitecek tancıkları, ahbabları birer birer gözlemlerini önüne getiriyorlar. Hepsi hakkında aynı suali soruyorlardı. Acaba o mu?..

Sabahı karşı daldılar..

O günden sonra, artık âdet haline girdi. Ne zaman kavgağa başlasalar, "Çırrı!.." telefon!.. Aynı ses:

— Canım efendim... Gene mi kavga?.. Gene mi bizi uyutmayacaksınız?.. Sabaha bırakın şu işi!..

Diyordu. Artık Süreyya ile karısı ismini bilmedikleri bu adama "Telefonlu ukalâ" adını takmışlardı. Evet, Telefonlu ukalâ, Kel Kadı gibi onların bütün kavgalarına karışıyordu. Bu adaman evin içinde kavga etmeğe imkân yoktu. Kari koca artık geceleri sinirlerine hâkim olmağa çalışıyorlardı. Gündüz kavga edebiliyorlardı. Fakat bir gün öğleden sonra giddetli bir kavgağa tutuştular. Telefon gene çaldı..

— Canım efendim... Herkesin bu sıcakta öğle uykusuna yattığı bir zamanda böyle bağırıp çağırmak doğru bir hareket midir?

Ve telefonlu ukalâ kendilerine uzun bir konferans verdi.

Kim olduğunu bilmedikleri için ona çıkışıyorlardı da... Ya pek hatırlı saydıkları, hümet ettikleri birisi işel.. Lâkin "Telefonlu ukalâ" yüzünden evin içinde şöyle rahat rahat, — tâbir caizse — ağız tadile bir kavga etmenin imkânı yoktu. Halbuki onlar sık sık ta kavga ederlerdi. En büyük zevkleri de kavgalardan sonra barışmaktı. Lâkin kavga etmeden, darılmadan, nasıl barışmak kabilirdi?..

Aksi gibi evlerinden de son derece memnundular. Hakikaten pek güzel evdi. Ucuzdu, kullanışlı idi, her yere yakındı. Manzarası pek fevkalâde idi. Lâkin gelelelim şu kavga edememek meselesi... İnsanlarda kavga etmek, içini bağrı dökme de bazan bir ihtiyaçtır.

Bilhassa Nazan bu işe çok sinirli-niyordu:

— Nedir bu kuzum?.. İnsan burada çıkıp ta şöyle istediği gibi bağırıyor... Ev mi bu?.. diyor.

Nihayet istemiyse istemiyse o güzel evden başka yere taşındılar.

Oh... Artık burada rahatlıklar. Epey masraf etmişlerdi ama bundan sonra canlarının istediği gibi kavga edebiliyorlardı. İstedikleri kadar bağırabiliyor ve öteberiyi de kırarlardı.

Nitekim bir hafta sonra ilk kavga patladı. Artık seslerini kısmağa lüzum yoktu. Birbirlerine bağırmağa başladılar. Lâkin tam bu sırada telefon çaldı. Hiddetli bir ses onlara şöyle çıkışıyordu:

— Bu ne gürültü canım?.. Daha gelleli bir hafta bile olmadın mahalle-nin bütün sükunetini bozdunuz. Kesin şu kavgayı!..

Ve telefon kapandı..

Hikmet Feridun Es

Yer değiştirecek kiracılara tavsiye!

Akşam'ın KÜÇÜK İLAN-LARI'na dikkate kurmanız kendinize en elverişli yurdu yorulmadan bulabilirsiniz.

LEYLİ TIP TALEBE YURDUNA KABUL EDİLECEK HERHANGİ BİR TIP FAKÜLTESİN-DEN TABİP OLARAK ÇIKTIĞINDA 2000 SAYILI KANUN MUCİBİNCE YURTTA GEÇİRDİĞİM ZAMANIN «TATİLLER DE DAHİL» ÜÇTE İKİSİ KADAR BİR MÜDDET «+»

Sihhat ve İhtimal Muavenet Vekâletinin lüzum göreceği mahallerde hizmet ifasını kabul etmedikleri veya muayyen müddet bitirmeden hizmeti terkeylediği takdirde yurtta benim için sarfolunan paranın iki katını ödemeli ve tip tahsilim terketmişim veya sihl secepler dışında Fakülte-den daimi olarak çıkarıldığım yahut yurtta bir seneden az bir müddet ka-larak yurdu terkeylediğim takdirde benim için sarfedilmiş olan parayı tamamen ödemeli ve bu taahhüt senedi mucibince benden istenecek pa-ralar için, ödemek mecburiyetinde olduğum tarihten itibaren % 9 faiz yü-rütülmesini ve 2000 sayılı kanunun diğer cezal hükümlerinin de hakkımda tatbikini kabul ve taahhüt eylerim.

İmza ve sarif ikametgâh adresi

Yukarıda adres ve hüviyeti yazılı olan nın bu taahhütname mucibince ödemek mecburiyetinde bulunduğu her ders yılı için üç yüz lira olmak üzere bütün tahsil müddeti için ceman 1800 «XXX» lirayı ve iki katını ödemek mecburiyeti hasul olduğu takdirde 3600 «XXX» liraya kadar parayı, faizle beraber borçlu ile birlikte müteselsil kefil ve müsterek müteselsil borçlu sıfatıyla ödeyeceğim.

Kefilim mesleği ve sarif adresi

«+» Eczacı olmak isteyenlerin tanzim edecekleri senetler «Leyli Tıp Talebe Yurduna kabul edilecek Devlet hesabına okuyup eczacı çıktığında 3989 sayılı kanun mucibince üç sen müddetle Sihhat ve İhtimal Muavenet Vekâletinin illâ» şeklinde yazılacaktır.

«XX» Eczacılar için 1200 lira.

«XXX» Eczacılar için 2400 lira.

(6757)

Sümer Bank

İplik ve dokuma Fabrikaları müessesesi

Ereğli Bez Fabrikası Müdürlüğünden:

İKİ AŞÇI ALINACAK

Fabrikamızın birinci sınıf iki aşçıya ihtiyacı vardır. Taliplerin bon-servis ve askerlik vesikaları ile birlikte tahminen 30/6/1942 tarihine ka-dar Fabrikamıza müracaatları.

PERİLİ KONAK

— Tabancan yanında mı Les-trade?..

Komiser, gülümsiyerek cevap verdi:

— Tabancasız bir adım bile at-mak âdetim değil. Tabancamı, hiç-bir zaman üzerinden ayırmam.

— Âlâ! Ben ile arkadaşım Wat-son, her ihtimali karşılamak için si-lâhli bulunuyoruz. Yolumuza devam edelim. Vakit ve zamanında gidece-ğimize yere varırsak çok iyi olur. Haydi bakalım, tabana kuvvet!

Polis komiseri Lestrade, Holme-sin bu kısa muhaveresinden cesaret alarak sordu:

— Üstat, bize karşı çok ketum davranıyorsunuz. Nereye gidiyoruz, ne yapacağız? Bize söylemiyorsu-nuz.

— Acele etme dostum, sabırlı ol. Biraz sonra her şeyi öğrenirsin.

— Ben sabretmeğe çok alışkınım. Fakat mevki ve muhit bana hoş gö-rünmüyor. Etraf kalın bir sis perde-sile örtünmeğe başlıyor. Karşıda bir

evin pencerelerinden dışarıya sızan lâmba ışıklarını sezer gibi oluyorum. Orası acaba neresidir?

— Pencerelerinden dışarıya ışık sızan evi Merripit House derler. Bu geceki yolculuğumuzun son noktası orasıdır. Rica ederim gürültü etme-yiniz, ayaklarınızın ucuna basa basa yürüyünüz. Çünkü ayak seslerimizin işitilmesinden korkuyorum.

Artık Stapleton'un evine giden patikaya sapmışık. Holmes, etrafta olup biteni işitebilmek için ikide bir kulak kabartıyordu.

Evden 200 metre mesafede hafife birdenbire durdu. Sonra bize dö-nerek, çok hafif bir sesle, şu talimatı verdi:

— Bu kadarı yeter. Patikanın sa-ğında bulunan şu büyük kayabıkların arkasında saklanacağız.

Komiser Lestrade hafife yeni-den sordu:

— Burada mı bekleyeceğiz?

— Evet. İşte bu kayabıkların arka-sında pusu kuracağız. Lestrade sen

şu çukurda saklanıver. Watson sen evi ziyaret etmişsin; her halde dahil-i taksimatını bilirsin. Odaların va-ziyeti ve taksimatı hakkında bana bi-raz izahat verisen çok iyi olur. Şu taraftaki demir parmaklıklar pen-ce-renin arkası nedir? Çabuk bana söyle.

— Pek iyi bilmiyorum amma tahminime göre orası mutfak ola-cak.

— Biraz ötede, pencereleri pırıl pırıl yanan yer neresidir?

— Yemek salonu. Orası yakın-dan gördüm. İç vaziyetini pek iyi bi-liyorum.

— Perdeler kalktı. Odanın içi-ni görmeğe mâni hiçbir şey yoktur; sen buraların benden daha iyi bil-diğin için sessizce oraya kadar soku-lur, ayaklarınız ucuna basarsak bo-yunu uzatır, içeriye bir göz atarsın. Fakat Allah aşkına, çok dikkatli ve ihtiyatlı davran, Stapleton kendisini gözetlediğimiz farkına varırsa büt-ün planlarımız suya düşer ha...!

Ayaklarımız ucuna basa basa, pa-tikayı tırmanmağa başladım ve evin etrafını ihata eden bahçenin alçak duvarını dibine kadar sokuldum. Du-varın dibinde sürünerek, odanın içini görebilecek bir noktaya vardım. İçe-

riye bir göz attım. Gördüğüm man-zara şu idi:

İki erkek karşı karşıya koltuklar-da oturmuşlardı. Bunlardan biri do-stumuz sir Henry, diğeri de hâşeret mütebassısı Stapleton idi. Profilieri-ni gayet vâzih görüyordum. Sigara-larını tütürüyorlardı. Önlerindeki masanın üzerinde kahve fincanları, muhtelif nevi likör ve viski şişeleri ile kadehleri duruyordu.

Stapleton durmadan konuşuyo-rdu. Sir Henry, yüzü sararmış, mu-hatabını dinliyordu. Hal ve tavırna-ben endişe akyordu. Konağa dön-mek için bu zifri gecede yapyalnız bozkrıdan geçmek endişesi, muhak-kak iki zavallı delikanlıyı, kayıplar-dırıyor, keyif ve neşesini kaçı-rıyordu.

Bir aralık, Stapleton oturduğu yer-den kalkarak dışarı çıktı. Sir Hen-ry, önünde duran kadehi, viski ile doldurarak içti. Sonra başını önüne eğerek sigarasının dumanlarını dö-gemeye doğru savurmağa başladı.

Gözlerim odaya dikildi, kulaklarım kırıgı bekliyordum. Mevcudiyetim etraftan duyulur korkusile, yavaş ya-vas nefes alıyordum.

Alçak duvarın arkasında bu vaz-iyette beklerken, açılan bir kapının

gıcirtısını ve gittikçe yaklaşan ayak seslerini duydum.

Adımlar, alçak duvarı boyulu boyunca dolayan dar yolu tükibedi-yordu. Görünmemek için duvarın dibine gömüldüm. Sonra Stapletonun ne yaptığını görmek için başımı ihti-yatlı yukarıya kaldırarak bahçeye süratli bir göz attım. Hâşerâttımın, bahçenin köşesinde yapılmış olan bir pavyonun kapısı önünde durduğunu gördüm. Stapleton, cebinden çıkardığı anahtarla kilidi yavaşça açtı, ve kapıdan içeriye girdi. Gözleri-mi pavyon kapısına dikerek ve kul-lak kabartarak dinlemeğe başladım.

Bir aralık garip bir gürültü işitir gibi oldum. Bu gürültü, bir kırbacın ha-vada şaklatılmasına ve köpeklerin boyunlarına sarılı tasmaların bağ-lı bulunduğu zincirin şakırtısına ben-ziyordu.

— Heyecandan titriyordum. Aca-ba Stapleton pavyonun içinde ne yapıyordu? Merakımdan çatlayacak bir vaziyete gelmişim. Fakat gör-ülür korkusile, bahçeye girmeğe ve pavyonun bulunduğu tarafa yakla-şmağa cesaret edemiyordum.

Esasen Holmesin bana vermiş ol-duğu talimat, ancak duvarın dibin-den ve uzaktan evin içini gözetle-

meğe inhisar ediyordu.

Stapleton, pavyonun içinde pek az durdu. İki üç dakika sonra tekrar kapının önünde göründü. Anahtar-la kapıyı kilitledikten sonra, tekrar önünden geçerek eve döndü.

Merakımı mucibolan bir nokta da hâşerâttımın sözde hemşiresini evde görmemeliğim keyfiyeti idi. Genç kadın acaba ne olmuştur? Stapleton onu ne yapmıştı? Hâşerâttımın, her-kese kız kardeşi diye takdim ettiği miss Berryl'i, bu nadir esmer güzeli-ni, sir Henry'den dehşetli surette kıs-kandırdığını biliyordum. Genç kadını, bozkırda delikanlı ile baş başa dola-rırken görünce, Stapletonun kopar-mış olduğu müthiş kışkangılı sahne-sini hatırlıyordum.

Acaba hâşerâttı, genç kadının bu gaybubetini sir Henry'ye nasıl izah etmişti? Bütün bu sualler, benim için birer muamma teşkil ediyordu. Bir aralık, genç kadını bu ücra pavyon-da hapsedilmiş olması ihtimali aklıma geldi. Her halde bu noktayı da diğer müşahedelerimle beraber, Holme-si anlatacak ve bu hususta ne düşün-düğünü kendisinden soracaktım.

(Arkası var)

Sümer Bank Yerli Mallar Pazarları Müessesesinden:

22 - 6 - 942 tarihinden itibaren yapılacak tevziatın kupon numaraları ile müracaat günü ve mahalleleri aşağıda gösterilmiş olub:

- 1.) — Numaraları ilân edilmiş olan kuponlar hâmilelerinin nüfus cüzdanlarıyla beraber bildirilen mahallere müracaatları.
- 2.) — Aynı Soyadını taşıyan birkaç nüfus cüzdanının, aile efradından birisi tarafından ibrazında kuponları mukabilinde istihkaklarının verilebileceği.
- 3.) — Henüz ilân edilmemiş numaralar için müteakib ilânlarımızla tevzi günleri bildirileceğinden numaraları ilân edilmiyen kupon hâmilelerinin müracaat etmemeleri.
- 4.) — Tevzi ekiplerimiz tarafından evlerinin ziyaretlerinde evde bulunmayan veya henüz tevzi kuponu almamış kimselere nahiyeleleri muntakasinda tevzi kuponu verileceğinden bu dağıtmaya iştirak etmeleri rica ve ilân olunur.

İçişleri listesi

Müracaat edilecek günler

Müracaat olunacak mahal	22/6/942 Pazartesi Kupon No.	23/6/942 Salı Kupon No.	24/6/942 Çarşamba Kupon No.	25/6/942 Perşembe Kupon No.	26/6/942 Cuma Kupon No.	29/6/942 Pazartesi Kupon No.	30/6/942 Salı Kupon No.	1/7/942 Çarşamba Kupon No.	2/7/942 Perşembe Kupon No.	3/7/942 Cuma Kupon No.
S. B. Yerli Mallar Pazarları Bahçe- kapı mağazası.	12401- 13900	13901- 15400	15401- 18700	18701- 20000	38666- 48050	66500- 68000	84500- 86000	86001- 87500	87501-101770	101771-103200
S. B. Yerli Mallar Pazarları Beyoğlu mağazası.	201001-201750	201751-202512	208001-208600	209001-209600	210001-210600	211001-211600	338001-338900	338901-339816	240001-240750	240751-241500
S. B. Yerli Mallar Pazarları Kadıköy mağazası.	167001-167700	167701-168400	168401-169100	169101-170600	170601-171300	171301-172000	212001-212700	212701-213400	213401-214100	214101-214800
S. B. Yerli Mallar Pazarları Üsküdar mağazası.	54101- 54700	54701- 55300	55301- 56000	154001-154600	154601-155200	155201-155800	155801-156400	156401-157000	157001-157500	157501-158000
Burman Suna ve Süleyman Ergene Yeni Pos. Asirefendi S. 58.	123001-123330	123331-123660	123661-124000	140824-141050	141051-141375	141376-141700	141701-142000	160001-160300	160301-160600	160601-160900
Mustafa Sami Humanazlı Yeni P. Asirefendi sokak 20.	160901-161500	161501-162100	162101-162700	162701-163300	163301-163900	163901-164500	164501-165100	165101-165700	165701-166000	172501-173000
Sadi Kaplancahı Yeni Postahane Asirefendi sokak 48	173501-173600	173601-173700	173701-173800	173801-173900	173901-174000	219501-219600	219601-219700	219701-219800	219801-219900	219901-220000
Ahmet Ata Köseoglu Mahmutpaşa başı 195/197.	221001-221500	221501-222000	222001-222600	222601-223300	223301-224000	284001-284600	284601-285200	285201-285800	285801-286400	286401-287000
Ahmet Güvenç Mahmutpaşa başı No. 143.	254893-255050	255051-255200	255201-255350	255351-255500	255501-255650	255651-255800	255801-256000	287001-287150	287151-287300	287301-287450
Arusyan Balıkcıoğlu Mahmutpaşa başı No. 130.	287451-287750	287751-288050	288051-288350	288351-288650	288651-289000	312001-312300	312301-312600	312601-312900	312901-313200	313201-313500
Mıgırdıç Baltayan Mahmutpaşa başı No. 68.	220001-220100	220101-220200	220201-220300	220301-220400	220401-220500	220501-220600	220601-220700	220701-220800	220801-220900	220901-221000
Kadri Özüylmaz Mahmutpaşa başı Doğu mağazası 91.	276242-276400	276401-276600	276601-276750	276751-276900	276901-277100	277101-277250	277251-277450	277451-277600	277601-277800	277801-278000
Leon Gevelyan Mahmutpaşa başı No. 134.	281001-281165	313501-313650	313651-313800	313801-313950	313951-314100	314101-314250	314251-314400	314401-314550	314551-314700	314701-314850
Remziye Atalay Kasımpaşa Uzunyol Tırşucu sokak No. 6/1	188001-188100	188101-188200	188201-188300	188301-188400	188401-188500	188501-188600	188601-188700	188701-188800	188801-188900	188901-189000
İhsan ve Hüseyin Özer Hacıköçek camisi No. 15.	314851-315250	315251-315650	315651-316000	316001-316400	316401-316800	316801-317200	317201-317600	317601-318000	318001-318400	318401-318800
Hüseyin Hilmi ve Süleyman Sırrı Kapalıcaşı Aynacılar No. 5.	318801-319100	319101-319400	319401-319700	319701-320000	321796-322200	322201-322500	322501-322900	322901-323300	323301-323650	323651-324000
Mehmet Faruk Kapalıcaşı Sipahi sokak No. 20.	333501-333600	333601-333700	333701-333818	334001-334100	334101-334200	334201-334300	334301-334400	334401-334500	334501-334600	334601-334700
İbrahim zade Bekir Sultanhamam caddesi Ece mağazası.	107004-107500	107501-108000	148718-149350	149351-150000	280001-280415	294001-294600	294601-295200	295201-295800	295801-296400	296401-297000
Mehmet Nuri Topbaşı Fincancılar caddesi Mahmutpaşa han 3. 4.	289001-289500	289501-290000	290001-290500	290501-291000	291001-291500	291501-292000	292001-292500	292501-293000	293001-293500	293501-294000
Hayri Doğu ve şeriki Fincancılar caddesi Mahmutpaşa Han 1.	340001-340500	340501-341000	341001-341600	341601-342261	176001-176500	176501-177000	177501-178000	178001-178500	178501-179000	179001-179500
Zeki Zerrin ve ortağı Fincancılar Yusufyan han içinde 8.	110000-110200	110201-110400	110401-110600	110601-110800	110801-111000	111001-111200	111201-111400	111401-111600	111601-111800	111801-112000
Şermin mağazası Sultanhamam mey- danı 1. 2.	324792-325100	325101-325400	325401-325700	325701-326000	326001-326300	326301-326600	326601-326900	326901-327250	327251-327600	327601-328000
Şakir Şatır Sanyer Sanyer caddesi 9 - 11.	248001-248200	248201-248400	248401-248600	248601-248800	248801-249000	249001-249200	249201-249400	249401-249600	249601-249800	249801-250000
Burhanettin Baştımaz Sanyer Orta- çeşme caddesi No. 25.	250001-250200	250201-250400	250401-250600	250601-250800	250801-251000	251001-251200	251201-251400	251401-251600	251601-251800	251801-252000
Hüseyin Özserağ Beşiktaş Ortaçeş- me caddesi No. 67.	103201-103300	103301-103400	103401-103500	103501-104000	241501-241600	241601-241700	241701-241800	241801-241900	241901-242000	242001-242100
David Bahar Beykoz Fevzipaşa caddesi No. 72.	348001-348100	348101-348200	348201-348300	348301-348400	348401-348500	348501-348600	348601-348700	348701-348800	348801-348900	348901-349000
Pertev Köndü Beykoz Yalıköy Çar- yır caddesi No. 28.	349001-349100	349101-349200	349201-349300	349301-349400	349401-349500	349501-349600	349601-349700	349701-349800	349801-349900	349901-350000
Ahmet Turan Beykoz Fevzipaşa caddesi No. 38.	350001-350100	350101-350200	350201-350300	350301-350400	350401-350500	350501-350600	350601-350700	350701-350800	350801-350900	350901-351000
Halil Hikmet Ergez Mahmutpaşa İrfaniye caddesi No. 16.	179501-179800	179801-180100	180101-180400	180401-180700	180701-181000	181001-181300	181301-181600	181601-181900	181901-182200	182201-182500
Cemal oğlu Yaşar Tophane Boğaz- kesen caddesi No. 112	242101-242220	242221-242340	242341-242460	242461-242580	242581-242700	242701-242820	242821-242940	242941-243060	243061-243180	243181-243300
Abdülvahap Şehremini Saraymey- danı caddesi 37.	203001-203100	203101-203200	203201-203300	203301-203400	203401-203500	203501-203600	203601-203700	203701-203800	203801-203900	203901-204000
Fethi Bener Kasımpaşa Bahriye caddesi No. 66.	184001-184400	184401-184800	184801-185200	185201-185600	185601-186000	186001-186400	186401-186800	186801-187200	187201-187600	187601-188000
Tekeoğlu Haygaz Mahmutpaşa caddesi No. 109.	334701-334800	334801-334900	334901-335000	335001-335100	335101-335250	335251-335400	335401-335550	335551-335700	335701-335850	335851-336000
Pandeli İlyadis Mahmutpaşa sabık Hacıpulu han 6.	330001-330200	330201-330400	330401-330600	330601-330800	330801-331000	331001-331200	331201-331400	331401-331600	331601-331800	331801-332000
Muhip Alptekin Eyüp Kalenderhane caddesi No. 78.	158001-158100	158101-158200	158201-158300	158301-158400	158401-158500	158501-158600	158601-158700	158701-158800	158801-158900	158901-159000
Hakkı Sağesen Eyüp Muhlispaşa caddesi No. 65/1.	159001-159100	159101-159200	159201-159300	159301-159400	159401-159500	159501-159600	159601-159700	159701-159800	159801-159900	159901-160000
Osman Eren ve kardeşi Eyüp Muh- lispaşa caddesi No. 65/1	266001-266100	266101-266200	266201-266300	266301-266400	266401-266500	266501-266600	266601-266700	266701-266800	266801-266900	266901-267000
Mehpare Heper kardeşi Zeki Heper Eyüp Camiikebir No. 60.	267001-267200	267201-267400	267401-267600	267601-267800	267801-268000	272001-272200	272201-272400	272401-272600	272601-272800	272801-273000
Kenan Büyükkakman Eyüp Rami Mahmutpaşa caddesi No. 2.	115001-115100	115101-115200	115201-115300	115301-115400	115401-115500	115501-115600	115601-115700	115701-115800	115801-115900	115901-116000
Mehmet Kafadar Eyüp Rami Mah- mutpaşa caddesi No. 34.	132998-133100	133101-133200	133201-133300	133301-133400	133401-133500	133501-133600	133601-133700	133701-133800	133801-133900	133901-134000
Kavarina Çirkinöğlü Kadıköy Pa- zaryolu No. 152 Koncağül.	224001-224100	224101-224200	224201-224300	224301-224400	224401-224500	224501-224600	224601-224700	224701-224800	224801-224900	224901-225000
Sitki Zorlu Büyükkada Çınar caddesi No. 30.	173001-173250	173251-173500	236917-237100	237101-237300	237301-237500	237501-237700	237701-237900	237901-238100	238101-238300	

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Ticaret Şubesi Müdürlüğünden:

6 200 adet ağaçtan bükme ispit
6 200 » Ağaç Başlık
2 250 metre zincirli
1 500 » kapak zincirli
6 000 kilo Has üstübeş
3 000 » bir kaynamış bezir
3 000 » Neft yağı
3 000 » Yeşil toz boya
1 500 » Siyah »
750 paket Ağaç vidası 3,5 x 55 m/m. edemir
Yukarıda miktar ve cinsi yazılı 10 kalem malzeme acele satın alınacak-
tır. Bu malzeme kalem kalem de verilecektir. İsteklilerin teklif mektupla-
rını 26 Haziran 942 günü akşamına kadar Ticaret Şubesi ne vermeleri. Mal-
zeme satın almaları her gün saat 13.30 - 15.30 arasında Ticaret Şubesi-
nin karşısında olacaktır.

Sayın Eczacıların, Doktor- ların ve Hastanelerin Nazarı Dikkatine:

İngiltereden bu kere getirmiş olduğum hakiki Kambrik (Bande
Cambrie) Cerrahi sarğı bezlerini muhtelif boy ve eb'atta piyasaya
çıkarılmıştır. Birçok doktorlar tarafından ameliyatlarda, yaralarda
ve pansumanlarda kullanılan işbu sarğı bezleri gerek nefaset ve ge-
rekse sağlamlık itibarıyla çok zamandanberi aranılmakta idi. Mevcudu
bitmeden ecza depolarından A. NEŞET markasını arayınız.
Toptan siparişler için: A. NEŞET Usman Laboratuvarı Ebussuut
caddesi No. 57, İstanbul, Telefon: 23475.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından

Almanya'da mahsur alacakları bulunup bu alacaklarını Türkiye'ye hava-
le ettirmek isteyenlerin matbuatlarının miktarının, kimin nezdinde bulun-
duğunu, neden tevelli ettiğini, bir an evvel Türkiye Cumhuriyet Merkez
Bankası Umum müdürlüğüne bildirmeleği ve muktezi formaliteleri ikmal edil-
mek üzere bulundukları mahalle en yakın şehirdeki Merkez Bankası gu-
belerine müracaatları ilân olunur. (8517)

DAKTILO ALINACAK

Zonguldak Ereğli kömürleri işletmesinden

Çalışmak üzere 80 - 120 lira maaşla iki daktilo alınacaktır. İsteht-
lerin İşletme Umum müdürlüğüne tahriren müracaatları.

TESİRİ KATİ
TAZE MEYVALARDAN İSTİHSAL EDİLMİŞ
İDRİS MÜSHİL
(GAZOZLU)
LİMONATASI
Lezzeti hoş •• içimi kolay
MARKASINA DIKKAT: Fiah 60 kuruş.
Sihhat ve İctimal Muavenet Vekâletinin ruhsatını haizdir.

Fabrika sahipleri nazarı dikkatine

- 1 adet 100 borulu deniz tipi buhar kazanı 120 beygir takatinde
- 1 » Buhar makinesi 40 beygir takatinde
- 1 » Dinamo 43 kilovat 220 - 380 A S A marka
- 1 » 10 beygirlik takatinde buz teslatı 8 saatte bir ton buz yapan 64 kabı ve sair teferriatı mevcuttur.

Bunların hepsi sağlam ve işler halde satılıktır. Talip olanlar Gemlik elektrik fabrikasında görülebilir.

Bir Lokomobil alınacak

20 - 30 beygir takatinde bir lokomobile ihtiyaç vardır. Satacak olanlar cins ve bedelini bildirir mektuplarını Gemlik posta kutusu 2 göndermeleri rica olunur.

İki Şef Şantiye Aranıyor

Anadoluda inşaat işlerinde çalışacak Şantiye idare etmiş, tecrübe görmüş, kabiliyetli iki mühendise ihtiyaç vardır. Taliplerin referansları ile istedikleri maaş hakkında (Mühendis) rumuzıyla İstanbul 176 Posta kutusuna mektupla müracaatları.

Milli Müdafaa Vekâletinden:

Askerî İliselere, Konya askerî orta okuluna ve gedikli hazırlama orta okullarına talebe alınıyor.

1 - 1 Eylül 1942 de başlayacak yeni ders devresi için Konyada Kuleli, Akşehirde Maltepe ve Bursa askerî İliselerle Konya askerî orta okulunun ve Kayseri gedikli erbaş hazırlama orta okulunun her üç sınıfına, Merzifon gedikli okulunun birinci, ikinci, üçüncü sınıflarına, Kırıkkale sanat okulu ve Ankara musikî gedikli okulunun yalnız birinci sınıflarına Maarif İliselerinden, Maarif orta okullarından ve ilk okul mezunlarından talebe alınacaktır.

2 - Alınacak talebenin Türk ırkından olması, sıhhi muayenede sağlam çıkması, ve istekli adedi ihtiyacı fazla olduğu takdirde yapılacak seçme sınavında kazanması şarttır.

3 - Tahsili terk edenler, her ne sebeple olursa olsun yazını büğütmüş veya küçültmüş olanlar, bulundukları okulların son sınavlarında sinifta veya bütünlemeye kalmış olanlar, yaşları, boyları ve ağırlıkları askerî İliseler talimatındaki hadlere uygun olmayanlar kabul olunmazlar. Yalnız gedikli erbaş hazırlama orta okullarına bir ila üç sene tahsili terketmiş olanlar alınabilir.

4 - Bu şartları taşıyan istekillerin bulundukları yerlerin askerlik şubelerinden diğer kaydı kabul şartlarını öğrenmeleri ve okullarca istekiller hakkında yapılmakta olan tahkikat neticelerinin seçme sınavlarına kadar tamamlanarak istekillerin bu sınavlara girebilmeleri için 15 Mayıs 1942 den itibaren birer dilekçe ile ve açık ikamet adresleri ve nüfusa kayıtlı bulundukları yerleri dilekçelerinde göstermek üzere derhal girmek istedikleri okul müdürlüklerine müracaat etmeleri ve Maarif okullarında sınıf geçme sınavları bittikten sonra da diğer kaydı kabul kâğıtlarını hazırlayarak askerlik şubeleri yolu ile en geç 10 Ağustos 1942 tarihine kadar okul müdürlüklerine göndermeleri ilân olunur. (3267 - 5538)

Belsamitol

İdrar yolları iltihabı, yeni ve eski BELSOÜKLUĞU, İdrar zorluğu, Mesane ve Prostat iltihabı, Sistit ve Koll Sistitlere, Böbrek rahatsızlıklarına karşı en mükemmel bir ilaç BELSAMİTOL'dur. BELSAMİTOL kullananlar yukarıda yazılı hastalıklardan çabuk kurtulurlar. Bütün Eczanelerde bulunur. Satış deposu: Sami Aksu Bahçekapı İş Bankası arkasında Rahyancılar sokak No. 5.

İstanbul Küçük Sıhhat Memurları Mektebine talebe kabul şartları

1 - Türkiye cumhuriyeti tebaasından olmak ve yaşı 18 den aşağı 26 dan yukarı bulunmamak «20 den yukarı olanların askerlikle ilişkisi kalmamış olmaları».

2 - Orta okuldan pek iyi ve iyi derecede mezun olmak «Lise sınıflarında bir veya iki sene fazla okumuş olanlar tercih edilecektir. Bunlarla kadro dolmazsa orta dereceliler de alınacaktır».

3 - İstekiller, bütün evrakını tamamlamış olduğu halde dilekçelerini 15 Eylül 1942 tarihine kadar İslâh kısmı için Sıhhat ve İctimal Muavenet Vekâletine, neharî kısmı için İstanbul Sıhhat ve İctimal Muavenet Müdürlüğü vasıtasıyla okul müdürlüğüne göndermelidirler. Kabul muamelesi tam evrakla müracaat sırasına göre yapılır. Evrakı eksik olanlar, tamamladıkları tarihe kadar müracaat etmemiş sayılır ve haklarında muamele yapılmaz.

Gönderilecek vesikalar şunlardır:

A - Nüfus hüviyet cüzdanı aslı veya tasdikli sureti

B - Orta okul şahadetnamesi aslı «daha fazla okumuş olanların şahadetname ile birlikte tahsil müddetlerini tasdik eden resmi vesika».

C - Basılmış örneğine uygun ve üstünde tasdikli fotoğrafı bulunan bir sıhhat raporu «bu raporu hastane baştabipleri zarflayarak üstünü mühürlenecek ve istekli tarafından mühürlü zarf halinde olarak gönderilecektir».

Muayeneler Ankara, Sivas, Erzurum, Diyarbakır, Haydarpaşa Nümune hastanelerle İstanbul Çocuk hastanesinde ve İzmir, Bursa, Konya, Adana, Samsun, Balıkesir, Aydın Memleket hastanelerinde yapılacak ve istekiller bu hastahanelerin bulunduğu vilâyetlerin Sıhhat ve İctimal Muavenet Müdürlüklerine bizzat müracaat edeceklerdir.

D - Çıktıkları okuldan veya mahallin polisinden alınmış iyi hal kâğıdı, E - 4,5X6 boyunda üç tane fotoğraf «cepheaden alınmış ve ince kâğıda basılmış olmaları».

4 - Leyli kısmına kabul edildiği kendisine tebliğ olunanlar okula iltihak ederken, örneği aşağıda yazılı ve noterlikten tasdikli bir taahhüt senedini birlikte götürmek mecburdurlar. Taahhüt senetiniz veya örneğine uymayan senetle müracaat edecekler kabul olunmazlar.

TAAHHÜT SENEDİ ÖRNEĞİ

Leyli Küçük Sıhhat Memurları mektebine alınarak tahsil edip mezun olduğumda, Sıhhat ve İctimal Muavenet Vekâletinin tayin edeceği vazifede beş yıl hizmet kabul etmediğim veya kabul edip de muayyen müddetli bitirmeden bıraktığım ve sıhhi sebepler dışında mektepten daimi olarak çıkarıldığım takdirde benim için sarfedilmiş olan parayı tamamen ödemeği ve bu taahhüt senedi mucibince benden istenecek para için ödemek mecburiyetinde olduğum tarihten itibaren % 9 faiz yürütülmesini kabul ve taahhüt eylerim.

İmza ve sarîh ikametgâh adresi
Yukarıda adres ve hüviyeti yazılı olan bu taahhütname mucibince ödemek mecburiyetinde bulunduğum her ders yılı için iki yüz lira olmak üzere bütün tahsil müddeti için ceman 400 lraya kadar parayı faizle beraber borçlu.

Dr. İHSAN SAMİ BAKTERİYOLOJİ LÂBORATUARI

Umumi kan tahlili, frengi noktalı nazarından (Wasserman ve Kahn testleri) kan küreyi vati sayılması. Tifo ve sıtma hastalıkları teşhisi, İdrar, cehrahat, balgam, kazurat ve su tahlili, ultra mikroskoplu, hususî ağız iltihabı, kanda üre, şeker, Klorür, Kolesterol miktarlarının tayini.
Divanyolu No. 113. Tel: 20981

Prof. Dr. KEMAL CENAP

Lamartin caddesi 5. Doğu Palas No. 14. Taksim. Telefon: 43963 Her gün saat 15 - 18.

Devlet Deniz Yolları İşletme Umum Müdürlüğü İlanları.

22/6/1942 - 28/6/1942 tarihine kadar muhtelif hatlarımıza kalkacak vapurların isimleri ve kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rıhtımlar

Karadeniz hattına	— Salı 4.00 de Erzurum cuma 4.00 de Aksu Galata rıhtımından.
Bartın hattına	— Cumartesi 18.00 de Kadeş Sirkeci rıhtımından.
İzmit hattına	— Perşembe Tophane rıhtımından.
Mudanya hattına	— Pazartesi, çarşamba ve cuma 9.50 de Marakaz cumartesi 14.00 de Sus, pazar 9.50 de Marakaz Galata rıhtımından.
Bandırma hattına	— Pazartesi, çarşamba ve cuma 8.00 de Sus Galata rıhtımından ayrıca çarşamba 20.00 de Antalya ve cumartesi 20.00 de Mersin Tophane rıhtımından.
Karabiga hattına	— Salı ve cuma 19.00 da Bartın Tophane rıhtımından.
İmroz hattına	— Pazar 9.00 da Kemal Tophane rıhtımından.
Ayvalık hattına	— Çarşamba 12.00 de Bursa, cumartesi 12.00 de Antalya Sirkeci rıhtımından.
İzmir hattı	— Perşembe 13.00 de Tırhan, pazar 13.00 de İzmir Galata rıhtımından.

NOT: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı acentelerimizden öğrenilebilir.

Baş Acente Galata	Galata rıhtımı Limanlar Umum Müdürlüğü binası altında	42362
Şube Acenteliği Galata	Galata rıhtımı Mıntıka Liman Reisliği binası altında	40135
Şube Acenteliği Sirkeci	Sirkeci, yolcu salonu.	22740

İstanbul şehir hatları vapurlarında parasız seyahat hakkı verilen pasolarla bütün hatlara mahsus serbest seyahat kartlarının değiştirilmesine başlanmıştır. 1/7/1942 tarihinden itibaren eldeki pasolar hükümsüz addolunacağından alâkadarların bu tarihten evvel işletmemiz yolu yük servisine diğer fotoğrafla müracaat edip pasolarını değiştirmeleri ilân olunur. (6685)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi İlanları

İdaremiz ihtiyacı için kapalı zarf eksiltmesi 1000 ton kuru gürgen veya çam odunu satın almaktadır. Beher ton odunun H. Paşa - Eskişehir arasında bir istasyonda ve vagona teslim fiyatı 20 liradır.

Eksiltme 28/6/1942 Pazartesi günü saat 14 te H. Paşa 1 inci İşletme komisyonunda yapılacaktır. İstekillerin % 7,5 kanuni teminat akçelerini havi teklif zarflarını mu nakasadan bir saat evveline kadar vermiş olmaları lazımdır. Fazla malûmat ve şartname almak isteyenler İşletmeye müracaat etmelidir. (6280)

Muhammen bedeli 4112 (dört bin yüz on iki) lira olan muhtelif eb'atta 450 (dört yüz elli) adet Bilyalı yatak (2 Temmuz 1942) perşembe günü saat (14) on dörtte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (308 lira üç yüz sekiz lira 40 (kırk) kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaik birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyon müracaatları lazımdır. Postada olacak gecikme kabul edilmez.

8580 metre mikap tomruk Oltu'nun Köroğlu ormanlarından 10; 17, 16, 19, 20, 24 No. lu maktalardan birer ve 6, 7, 11, 12, 14 No. lu maktalardan beşer yüz metre mikap katedilecektir.

Teslim yeri Sarıkamış Hızır Fabrikasıdır. Şartnameler Ankara, Haydarpaşa, Erzurum veznelerinden ve Sarıkamış İstasyonundan 12 lira 27 kuruş mukabilinde alınabilir. (6485)

D.D. Yolları Erzurum 10 İşletme Müdürlüğünden:

Muhammen bedeli iki yüz elli yedi bin dört yüz liradan sekiz bin beş yüz seksen metre mikapı çam tomruk kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 3/7/1942 tarihine müsadif cuma günü saat 15 de Erzurum'da 10 uncu İşletme Müdürlüğü binasında yapılacaktır.

Muvakkat teminat mikdarı on dört bin kırk altı lira olup bu işe girmek isteyenlerin muvakkat teminatları ile kanunun tayin ettiği vesaik ve bu işi başarmakla ilgili belgeyi ve teklif mektuplarını aynı gün saat 14 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır. Postada olacak gecikme kabul edilmez.

8580 metre mikap tomruk Oltu'nun Köroğlu ormanlarından 10; 17, 16, 19, 20, 24 No. lu maktalardan birer ve 6, 7, 11, 12, 14 No. lu maktalardan beşer yüz metre mikap katedilecektir.

Teslim yeri Sarıkamış Hızır Fabrikasıdır. Şartnameler Ankara, Haydarpaşa, Erzurum veznelerinden ve Sarıkamış İstasyonundan 12 lira 27 kuruş mukabilinde alınabilir. (6485)



Dünyanın en meşhur BEREC

İngiliz mamulâtı

Cep pillerini

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden

1 - Kurumumuz talebe ve müstahdeminin 1942 mali yılı sonuna kadar bir senelik işgeleri için lüzumlu çeşitli erzak grupları halinde ayrılmıştır. Muhammen bedeller üzerinden ihaleli yapılacaktır.

2 - Hükümetçe fiyatları tesbit edilen erzak bedelleri müteahhde ödö-nürken kanuni vergiler, harç ve resimler ilâveten müessese tarafından mü-teahhde tediye edilecektir.

3 - İhale 28/6/1942 pazartesi günü gruplar hıızlarındaki saatlerde rek-törük binasındaki müteahhik komisyon tarafından yapılacaktır.

4 - İhaleye iştirak edeceklerin kanuni evsafı haliz olmaları ve gerekli vesaiki ibraz etmeleri.

5 - Şartnamesini görmek ve daha fazla izahat almak isteyenlerin ens-titü satın alma işlerine müracaatları.

Cins	Mikdarı	Beherinin muhammen fiyatı	Tutarı Lira	
Grup 1 Ekmek	117000 adet 70.200 Kg.	10,75 kuruş	12,577,50	«belediye rayiclerinden»
Grup 2 Kesme şeker	4.000 Kg.	117,50	4700	
Toz şeker	6.000 »	97, »	5820	
Grup 3 Koyun eti	37.000 Kilo	100, »	37.000	
Kuzu eti	1500 »	100, »	1500	
Siğir eti	3000 »	80, »	2400	
Karaciğer «koyun»	1000 adet	35, »	350	
Beyin	750 »	20, »	150	
İşkembe	300 »	20, »	60	
Grup 4 Sade yağ	7500	225, »	16875	
Zeytin yağ	7500 Ekstra	135, »	10125	
Grup 5 Süt	6000	30, »	1800	
Yoğurt «tam yağlı»	9000	50, »	4500	
Tereyağ	300	400, »	1200	
Yumurta	60000	6, »	3000	
Beyaz peynir	3000	105, »	3150	
Kaşar peyniri	2000	195, »	3900	
Zeytin taneşi	3000	80, »	2400	
Reçel	2000	150, »	3000	
Pekmez	4000	60, »	2400	
Tahan	2000	120, »	2400	
Tahan helvası	2000	120, »	2400	
Grup 6 İhlamur	200	500	1000	
Çay	200	18000	3600	
Karabiber	100	350	350	
Kırmızı biber	25	80	20	
Baharat	25	400	100	
Gül suyu	20	200	40	
Kuru üzüm				
çekirdeksiz	2000	85	1700	
Kuş üzümü	100	80	80	
Kuru kayısı	500	175	875	
Kuru erik	500	60	300	
Kuru incir	500	50	250	
Ceviz içi	500	120	600	
Fıstık içi	150	220	330	
Vanilya paket	400	15	60	
Pirinç	15000	51	7950	
Kuru fasulye	8000	21	1680	
Kuru bamya	500	300	1500	
Böğrülice	2000	35	700	
Tarhana	500	100	500	
Kuru soğan	15000	25	3750	
Sarmısak	200	60	180	
Sirke	15000	30	4500	
Tuz	4000	11	440	
Salça	2500	100	2500	
Sebzeciler konservesi	2000 beher	80 kutusu	1600	
Mercimek	200	24	48	
Kırmızı mercimek	100	25	25	
Nohut	5000	24	120	
Bulgur	400	20,5	82	
Grup 7 Karpuz	5000	8	400	
Kavun	4000	8	320	
Portakal	7000 adet	10	700	
Limon	15000 »	10	1500	
Elma	2000 Kg.	50	1000	
Armut	500	40	200	
Ayva	200	20	40	
Kayısı	200	60	120	
Kiraz	300	30	90	
Çilek	125 »	50	62,50	
Taze üzüm	3000 »	25	750	
fasulye	4000 »	20	800	
bamya	1000 »	40	400	
Sivri biber	400 »	20	80	
Dolma biber	2500 »	25	625	
Domates	5000 »	15	750	
Taze kabak	5000 »	15	750	
Patlıcan	5000 »	20	1000	
Taze bakla	1000 »	20	200	
İspanak	4000 »	15	600	
Lahana	4000 »	10	400	
Pirasa	4000 »	10	400	
Kereviz	2000 »	20	400	
Havuç	2000 »	15	300	
İç bezelye	500 »	50	250	
Semizotu	2000 »	20	400	
Salamura yaprak	1000 »	40	400	
T. yaprak	1000 »	20	200	
Taze soğan	500 »	15	75	
Enginar	1000 adet	20	200	
Karnebazar	1500 Kg.	30	450	
Hiyar	6000 adet	10	600	
Maydanoz	13000 demet	2	260	
Dere otu	15000 »	2	30	
Nane	15000 »	2	30	
K. turp	250 »	2	5	
Marul	300 adet	10	300	
Patates	16000 Kg.	25	4000	
Grup 8 Soda	3000 »	17	510	
Yeşil sabun	3000 »	70	2100	
Beyaz sabun	3000 »	95	2850	
			6460	

Gurup 6 İhlamur	200	500	1000
Çay	200	18000	3600
Karabiber	100	350	350
Kırmızı biber	25	80	20
Baharat	25	400	100
Gül suyu	20	200	40
Kuru üzüm			
çekirdeksiz	2000	85	1700
Kuş üzümü	100	80	80
Kuru kayısı	500	175	875
Kuru erik	500	60	300
Kuru incir	500	50	250
Ceviz içi	500	120	600
Fıstık içi	150	220	330
Vanilya paket	400	15	60
Pirinç	15000	51	7950
Kuru fasulye	8000	21	1680
Kuru bamya	500	300	1500
Böğrölce	2000	35	700
Tarhana	500	100	500
Kuru soğan	15000	25	3750
Sarmısak	200	60	180
Sirke	15000	30	4500
Tuz	4000	11	440
Salça	2500	100	2500
Sebzeciler konservesi	2000 beher	80 kutusu	1600
Mercimek	200	24	48
Kırmızı mercimek	100	25	25
Nohut	5000	24	120
Bulgur	400	20,5	82